

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

**Μεθοδολογία ποσοτικής έρευνας. Τεχνικές
δειγματοληψίας και μέθοδοι επεξεργασίας
ερωτηματολογίων. Εφαρμογή για τη
διερεύνηση του προφίλ των φοιτητών του
Τμήματος Διοικητικής επιστήμης και
Τεχνολογίας Πατρών**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: ΤΣΕΚΕΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΙΕΡΡΑΚΕΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2021

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. ΚΑΚΑΡΕΛΙΔΗ ΓΕΩΡΓΙΟ για την πολύτιμη συνεργασία που είχαμε από την αρχή της παρούσας εργασίας έως και το τέλος Αυγούστου 2021 και τον κ. ΠΙΕΡΡΑΚΕΑ ΧΡΗΣΤΟ για την βοήθεια και την υπομονή που υπέδειξε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, για την ψυχολογική στήριξη που μου προσέφερε καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών και ιδιαίτερα τον σύζυγό μου, ο οποίος όλον αυτόν τον καιρό της προετοιμασίας για τη διεκπεραίωση της πτυχιακής μου εργασίας, με στήριξε στον υπέρτατο βαθμό.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όσους συμμετείχαν στην έρευνα μου, για τον πολύτιμο χρόνο που διέθεσαν και την προθυμία τους να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο της έρευνας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή έχει ως σκοπό την θεωρητική ανάλυση και τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας. Αρχικά θα αναπτύξουμε τους ορισμούς, τα στάδια και τα χαρακτηριστικά τους.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μία ιστορική αναδρομή στην στατιστική επιστήμη.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναλυθούν τα είδη, τα χαρακτηριστικά και οι μέθοδοι της ποσοτικής έρευνας καθώς επίσης και οι δειγματοληπτικές μέθοδοι.

Στο τρίτο παρουσιάζεται η ποιοτική έρευνα, τα στάδια από τα οποία περνάει καθώς και οι ομάδες εστίασης.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται στατιστικές μέθοδοι για την ανάλυση δεδομένων της ποσοτικής έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, αναλύονται τα στάδια από τα οποία περνάει η δημιουργία ενός ερωτηματολογίου.

Στο έκτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το ερωτηματολόγιο και οι απαντήσεις των φοιτητών.

Τέλος, θα καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα και θα παρουσιαστούν οι βιβλιογραφικές αναφορές.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΩΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΩΜΕΝΩΝ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	9
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	10
ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ.....	10
2.2 Ορισμός Δειγματοληψίας	10
2.2.1 Δειγματοληψία και Απογραφή	11
2.2.2 Είδη δειγματοληψίας στην Ποσοτική Έρευνα.....	12
2.3.1 Πειραματική Έρευνα.....	14
2.3.2 Δειγματοληπτική Έρευνα	14
2.3.3 Δευτερογενής Έρευνα.....	15
2.4 Μέθοδοι Ποσοτικής Έρευνας	15
2.4.1 Προσωπικές Συνεντεύξεις	15
2.4.2 Ταχυδρομικές Επιστολές.....	15
2.4.3 Έρευνες μέσω τηλεφώνου	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	17
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	17
3.1 Ορισμός.....	17
3.2 Στάδια σχεδιασμού ποιοτικής έρευνας.....	17
3.3 Δειγματοληψία στην Ποιοτική Έρευνα.....	18
3.4 Ομάδες Εστίασης.....	19
3.4.1 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Ομάδων Εστίασης.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	21
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	21
4.1 Ορισμός.....	21
4.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Ποσοτικής Έρευνας.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	23
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	23
5.1 Ορισμός.....	23

5.2 Στάδια ερωτηματολογίου	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	28
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ.....	28
6.1 Ερωτήσεις Ερωτηματολογίου	28
6.2 Απαντήσεις Ερωτηματολογίου	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:.....	50
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	50
7.1 Συμπεράσματα	50
7.2 Βιβλιογραφία.....	52

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία αυτή έχει ως σκοπό την εξοικείωση του αναγνώστη με την έννοια της ποσοτικής έρευνας, τα στάδια που περνάει, οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται καθώς και η χρήση της σε καθημερινές αλλά και επιστημονικές μετρήσεις. Η ποσοτική έρευνα αναφέρεται στη συστηματική διερεύνηση φαινομένων με στατιστικές μεθόδους μαθηματικά μοντέλα και αριθμητικά δεδομένα. Η ποσοτική έρευνα συνδέεται άμεσα με την επιστημονική έρευνα και συμβάλλει στην πρόοδο και τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής.

Όπως και σε κάθε άλλη έρευνα έτσι και στην ποσοτική, σκοπός είναι η απόδειξη ήδη υπάρχοντων δεδομένων αλλά και η εύρεση νέων στοιχείων που είναι καθοριστικά για την πρόοδο της επιστήμης. Αυτό κατ' επέκταση διευκολύνει τον άνθρωπο καθώς τα βοηθάει να πραγματοποιήσει μετρήσεις πιο εύκολα και σε λιγότερο χρόνο. Τα δεδομένα που συλλέγονται από μια ποσοτική έρευνα, καταγράφονται σε κάποιο πρόγραμμα στατιστικής ανάλυσης. Με βάση τα αποτελέσματα αυτής, ο ερευνητής θα οδηγηθεί σε κάποια συμπεράσματα.

Ένα παράδειγμα είναι αυτό που διεξήχθη σε 75 τελειόφοιτους φοιτητές του Πανεπιστημίου Πατρών την περίοδο 5 Ιουλίου 2016 έως 16 Ιουλίου 2016. Από τα αποτελέσματα της έρευνας ο ερευνητής κατέληξε σε κάποια συμπεράσματα.

Κάποια από τα αποτελέσματα έδειξαν:

Ότι το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών, ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σε ηλικία 22-25 ετών.

Ο βαθμός του πτυχίου τους είναι μεταξύ 6 και 7

Το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών επιθυμούν να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές είτε σε Ελλάδα είτε σε εξωτερικό. Ο λόγος για την πραγματοποίησή τους, είναι κυρίως η εύρεση μιας επικερδούς και ικανοποιητικής για αυτούς εργασίας. Ωστόσο, υπήρχε μεγάλος αριθμός φοιτητών που αρνήθηκαν να συνεχίσουν τις σπουδές λόγω οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζον.

Ένα άλλο παράδειγμα ποσοτικής έρευνας διεξήχθη από τον Stephen Stoyhoff. [Stoyhoff, S. J. (1990)].

Το δείγμα ήταν 77 φοιτητές, που μόλις είχαν ξεκινήσει το πρώτο έτος των σπουδών τους σε κάποιο αμερικανικό πανεπιστήμιο. Η αγγλική ήταν η δεύτερη γλώσσα όλων αυτών των φοιτητών. Στόχος της έρευνας ήταν να προσδιορίσει πόσο καλά προέβλεπε η βαθμολογία στο Test of English as a Foreign Language (TOEFL) και το Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) τον μέσο όρο βαθμολογίας του πρώτου εξαμήνου τους. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι βαθμοί στο TOEFL και στο LASSI προέβλεπαν μέτρια τη βαθμολογία του πρώτου εξαμήνου αυτών των φοιτητών. Ο Stoyhoff στη συνέχεια διεξήγαγε ποιοτικές μελέτες περιπτώσεων με επιλεγμένους φοιτητές του δείγματος για να εξετάσει αν άλλοι παράγοντες μπορεί να ήταν σημαντικοί στην ακαδημαϊκή επιτυχία των αλλοδαπών φοιτητών.

Ο Stoyhoff έκανε τις παρακάτω ανακαλύψεις από τις μελέτες ατομικών περιπτώσεων: Το LASSI δεν αξιολογεί τις αντισταθμιστικές μεθόδους που χρησιμοποιούν οι φοιτητές για να τους βοηθήσουν να τα βγάλουν πέρα με το σύστημα. Οι συνεντεύξεις έδειξαν ότι οι φοιτητές αναζήτησαν κοινωνική βοήθεια από ευρεία ποικιλία απόμων. Χρησιμοποίησαν συμβούλους

και συγκάτοικους για να τους εξηγούν και να ελέγχουν τις εργασίες τους. Δανείστηκαν σημειώσεις μαθημάτων, προηγούμενα τεστ και εργασίες από τους συμφοιτητές τους και άλλους φίλους. Ζήτησαν πρόσθετη βοήθεια από τους καθηγητές τους και έμαθαν επίσης να επιλέγουν προσεκτικά τα μαθήματά τους με τη βοήθεια άλλων. Αυτές τις αντισταθμιστικές μέθοδοι δεν μετριοούνται από το LASSI.

Στην παρούσα μελέτη, η έρευνα θα επικεντρωθεί στους φοιτητές του τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας Πατρών. Οι φοιτητές του τμήματος θα κληθούν να απαντήσουν στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, οι οποίες θα αφορούν το προφίλ τους. Οι απαντήσεις τους θα βοηθήσουν την έρευνα να καταλήξει σε κάποια συμπεράσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Η στατιστική, είναι μία μεθοδική μαθηματική επιστήμη που επιχειρεί να εξαγάγει έγκυρη γνώση χρησιμοποιώντας εμπειρικά δεδομένα παρατήρησης και πειράματος. Κύριο αντικείμενο έρευνας και μελέτης της στατιστικής είναι η συλλογή, η ταξινόμηση, η επεξεργασία, η παρουσίαση, η ανάλυση και η ερμηνεία διαφόρων δεδομένων με απώτερο στόχο την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τη λήψη ορθών αποφάσεων. Πρόκειται για σημαντική επιστήμη της οποίας οι εφαρμογές έχουν ευρύτατο πεδίο στη διοικητική της επιχείρησης. Η στατιστική αποτελεί επίσης, κλάδο εφαρμοσμένων μαθηματικών.

Ετυμολογικά η έννοια της λέξης στατιστική προέρχεται από το λατινικό *status*, που σημαίνει «κρατική» αριθμητική και αναφερόταν στη συγκέντρωση δεδομένων που αφορούσαν κρατικές υποθέσεις.

Η παλαιότερη και πιο γνωστή καταγραφή ατόμων-κατοίκων μιας χώρας ήταν από τον αυτοκράτορα της Κίνας Γιάο το 2238 π.Χ. Στα αρχαία χρόνια, αυτού του είδους η καταγραφή δεδομένων γινόταν για να υπάρχει μια πλήρη εικόνα του πραγματικού αριθμού ατόμων που κατοικούσαν στη συγκεκριμένη χώρα. Με αυτό τον τρόπο ήταν πιο εύκολο να βρεθούν τα άτομα που έπρεπε να καταταγούν στον στρατό καθώς και η υποχρέωση που είχαν όλοι οι κάτοικοι, να καταβάλλουν χρήματα στο κράτος ως φορολογία.

Σύμφωνα με τη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια-Wikipedia, το πρώτο βιβλίο στατιστικής δημιουργήθηκε από τον Fr. Sansonino, το 1583 και αργότερα το 1606 από τον Koning. Η συστηματική, ωστόσο, συλλογή δεδομένων για τον πληθυσμό και την οικονομία, άρχισε κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης. Προς το τέλος του 11ου αιώνα, έγινε μια σπουδαία απογραφή σε μονάδες παραγωγής όπως μεταλλεία, ιχθυοτροφεία κ.α. Αργότερα, οι επιδημίες, οι πόλεμοι και οι θάνατοι δημιούργησαν την ανάγκη για στατιστικές έρευνες, ώστε να καταγράφονται οι αιτίες και οι απώλειες.

Τέλος, από τον 16ο έως τον 19ο αιώνα, υπήρχε αύξηση του εμπορίου που ώθησε τους στατιστικολόγους στη μελέτη οικονομικών δεδομένων.

Φτάνοντας στο σήμερα, σε κάθε χώρα έχουν δημιουργηθεί οργανισμοί που έχουν ως σκοπό τη συλλογή, καταγραφή και επεξεργασία πληροφοριών που αφορούν διάφορα χαρακτηριστικά οικονομικά αλλά και κοινωνικά. Στην Ελλάδα, ο οργανισμός που επιμελείται την καταγραφή στατιστικών δεδομένων είναι η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία.

Τα αριθμητικά δεδομένα συγκεντρώνονται από νοσοκομεία, επιχειρήσεις, τράπεζες, αθλητικούς συλλόγους καθώς και ιδιώτες. Με τα στοιχεία που λαμβάνει η Στατιστική Υπηρεσία εξάγει συμπεράσματα.

Βασικές έννοιες στατιστικής έχουν επίσης εισχωρήσει και ενσωματωθεί σε όλες σχεδόν τις επιστήμες όπως: Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Ιατρική, Γενετική, Αστρονομία, Γεωργία, Βιομηχανία, στη μελέτη φυσικού περιβάλλοντος κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

2.1 Ορισμός της Ποσοτικής Έρευνας

Η ποσοτική έρευνα αναφέρεται στη συστηματική διερεύνηση φαινομένων με στατιστικές μεθόδους μαθηματικά μοντέλα και αριθμητικά δεδομένα. Επικεντρώνεται στη μέτρηση των θεωρητικών εννοιών μέσω κάποιων εργαλείων όπως το τυποποιημένο ερωτηματολόγιο.

Σκοπός της ποσοτικής ανάλυσης είναι να ανακαλύψει τις αιτίες της αλλαγής των κοινωνικών φαινομένων μέσω αντικειμενικής μέτρησης και αριθμητικής ανάλυσης. Στο είδος της έρευνας αυτής, χρησιμοποιεί συνήθως την Deductive reasoning, δηλαδή ο ερευνητής αρχίζει μία ήδη υπάρχουσα θεωρία αναμένει μία απάντηση. Η ποσοτική ανάλυση αποβλέπει στην επαλήθευση μιας υπόθεσης μέσω αριθμητικών στοιχείων και καταλήγει σε γενικεύσεις και εμπειρικά θεμελιωμένες θεωρίες μέσω ερευνητικών υποθέσεων.

Η ποσοτική έρευνα γίνεται χρησιμοποιώντας επιστημονικές μεθόδους οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν:

- Την παραγωγή μοντέλων/προτύπων, θεωριών και υποθέσεων
- Την ανάπτυξη των οργάνων και των μεθόδων για τη μέτρηση
- Πειραματικούς ελέγχους και χειρισμούς των μεταβλητών
- Συλλογή των νευρικών στοιχείων
- Διαμόρφωση και ανάλυση των στοιχείων
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Στις κοινωνικές Επιστήμες ιδιαίτερα η ποσοτική έρευνα αντιπαραβάλλεται συχνά με την ποιοτική έρευνα, που είναι η εξέταση, η ανάλυση και η ερμηνεία των παρατηρήσεων με σκοπό την ανακάλυψη εννοιών, συμπεριλαμβανομένων των ταξινομήσεων των τύπων φαινομένων και οντοτήτων με έναν τρόπο που δεν περιλαμβάνει τα μαθηματικά πρότυπα. Δηλαδή, η ποιοτική έρευνα, στις περισσότερες περιπτώσεις, χρησιμοποιεί την ποσοτική έρευνα ως μέσω επαλήθευσης των ευρημάτων της.

2.2 Ορισμός Δειγματοληψίας

Οι τεχνικές δειγματοληψίας είναι ένα σύνολο μεθόδων που επιτρέπει να μειώσουμε το μέγεθος των δεδομένων που πρέπει να συλλεχθούν θεωρώντας δεδομένα από υποομάδες παρά από όλες τις δυνατές περιπτώσεις.

Οι ερευνητές που εφαρμόζουν τις ποσοτικές μεθόδους προσπαθούν να ανακαλύψουν κάτι για μία μεγάλη ομάδα ατόμων μελετώντας μία πολύ μικρότερη ομάδα. Η μεγαλύτερη ομάδα για την οποία θέλουν να μάθουν, ονομάζεται **πληθυσμός**, και η μικρότερη ομάδα την οποία τελικά μελετούν ονομάζεται **δείγμα**.

Στην ποσοτική έρευνα η δειγματοληψία αναφέρεται σε αυτή τη διαδικασία επιλογής δείγματος από έναν καθορισμένο πληθυσμό, με σκοπό το δείγμα να αντιπροσωπεύει με ακρίβεια αυτόν τον πληθυσμό. Δύο τύποι πληθυσμού είναι σχετικοί με τη δειγματοληπτική διαδικασία. Ο πρώτος είναι ο **πληθυσμός-στόχος**, που περιλαμβάνει όλα τα μέλη μιας πραγματικής ή υποθετικής ομάδας ανθρώπων γεγονότων ή αντικειμένων στα οποία οι ερευνητές επιθυμούν να γενικεύσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους. Ο δεύτερος είναι ο **προσβάσιμος πληθυσμός**, ο οποίος αποτελείται από όλα τα άτομα που ρεαλιστικά θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στο δείγμα.

Προκειμένου να επιλέξουμε, από τον πληθυσμό που ερευνούμε, το δείγμα που θα εξετασθεί πρέπει να ορίσουμε τον πληθυσμό σαν ένα σύνολο κατάλληλων μονάδων οι οποίες ονομάζονται δειγματοληπτικές μονάδες. Η δειγματοληπτική μονάδα, ανάλογα με την έρευνα, μπορεί να αναφέρεται σε φυσικά πρόσωπα, αντικείμενα ή γεγονότα. Το σύνολο των δειγματοληπτικών μονάδων που αντιστοιχούν στον εξεταζόμενο πληθυσμό αποτελεί το πλαίσιο δειγματοληψίας. Ένα δειγματοληπτικό πλαίσιο θα πρέπει να είναι ακριβές και ενημερωμένο. Πχ αν ο σκοπός της έρευνας αναφέρεται σε καθηγητές ενός σχολείου, το δειγματοληπτικό πλαίσιο θα είναι ένας ολοκληρωμένος κατάλογος των καθηγητών του σχολείου.

2.2.1 Δειγματοληψία και Απογραφή

Ο βασικότερος παράγοντας που μας κάνει να επιλέγουμε τη δειγματοληψία αντί της απογραφής, είναι η αδυναμία να πραγματοποιηθεί απογραφή είτε για λόγους αντικειμενικούς είτε για λόγους οικονομίας, μία και το κόστος μιας έρευνας είναι συνήθως ανάλογο του αριθμού των στοιχείων που εξετάζονται.

Τα κύρια πλεονεκτήματα της δειγματοληψίας έναντι της απογραφής είναι:

1. **Ταχύτητα:** Η απογραφή ενός πολύ μεγάλου πληθυσμού απαιτεί πολύ χρόνο. Αν κάποια στοιχεία επείγει να γίνουν γνωστά, η δειγματοληπτική μέθοδος αποτελεί τη μόνη λύση.
2. **Ευρύτερο πεδίο έρευνας:** Ακριβώς επειδή απευθύνονται σε λιγότερα άτομα, υπάρχει δυνατότητα να συγκεντρωθούν πληροφορίες για πολύ περισσότερα χαρακτηριστικά του ερωτώμενου πληθυσμού.
3. **Ακρίβεια:** Όσο κι αν φαίνεται περίεργο είναι δυνατό με μία δειγματοληπτική έρευνα να έχουμε πιο ακριβή αποτελέσματα. Η περιορισμένη επέκταση της επιτρέπει να πραγματοποιηθεί ειδικευμένο προσωπικό, γεγονός που θα μειώσει τα σφάλματα παρατήρησης.

Για να πετύχει μία δειγματοληπτική έρευνα πρέπει ο πληθυσμός όχι μόνο να είναι σαφώς ορισμένος αλλά και αρκετά ομοιογενής. Αν η τιμή του χαρακτηριστικού που μετράμε παίρνει πολύ μικρές και πολύ μεγάλες τιμές, θα πρέπει οι ακραίες περιπτώσεις να απομονωθούν και να μελετηθούν χωριστά γιατί αλλιώς τα συμπεράσματά μας θα είναι εντελώς λανθασμένα.

Τέλος, αν δεν δοθεί προσοχή στα σφάλματα παρατήρησης, όσο σωστά και αν έχει επιλεγεί το δείγμα, η προσπάθεια θα πάει χαμένη. Αποδεικνύεται πως τα λάθη παρατήρησης επηρεάζουν πολύ περισσότερο μία δειγματοληψία παρά μία υπογραφή και μάλιστα τόσο περισσότερο όσο μικρότερο είναι το δείγμα. (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, 2010)

2.2.2 Είδη δειγματοληψίας στην Ποσοτική Έρευνα

Τα είδη δειγματοληψίας στην ποσοτική έρευνα σύμφωνα με το βιβλίο, Meredith D. Gall – Walter R. Borg – Joyce P. Gall «Βιβλίο Εκπαιδευτική Έρευνα Βασικές Αρχές» Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, είναι τα εξής:

- **Απλή/Τυχαία δειγματοληψία**

Είναι μια ομάδα ατόμων που έχουν επιλεγεί με μια διαδικασία στην οποία όλα τα άτομα στον προκαθορισμένο πληθυσμό έχουν ίση και ανεξάρτητη πιθανότητα να επιλέγουν ως μέλη του δείγματος.

Ένα μειονέκτημα που παρατηρείται σε αυτού του είδους τη δειγματοληψία είναι ότι τελικά όλα τα άτομα στον καθορισμένο πληθυσμό δεν είναι δυνατό να έχουν ακριβώς ίσες ευκαιρίες να επιλέγουν στο δείγμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι υπάρχουν 1000 φοιτητες στον πληθυσμό μας και θέλουμε να επιλέξουμε ένα απλό, τυχαίο δείγμα 100 φοιτητών. Στην επιλογή του πρώτου μαθητή, κάθε μαθητής έχει μια ευκαιρία στις 1000 να επιλεγεί. Όμως, από τη στιγμή που αυτός επιλέγεται, απομένουν 999 φοιτητές. Κάθε φοιτητής τώρα έχει μια ευκαιρία στις 999 να επιλεγεί στο δείγμα κοκ. Έτσι με κάθε φοιτητή που επιλέγεται, η πιθανότητα επιλογής στη συνέχεια αυξάνεται ελαφρώς επειδή ο πληθυσμός από τον οποίο κάνουμε την επιλογή έχει γίνει κατά ένα άτομο μικρότερος.

Γενικά, αν έχουμε ένα πληθυσμό με N στοιχεία, τότε η πιθανότητα να επιλέξουμε ένα δείγμα με n στοιχεία, είναι η εξής:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία του δείγματος επιλέγονται ένα προς ένα, τότε η πιθανότητα κατά την πρώτη επιλογή, ενός στοιχείου από τα n προσδιορισμένα στοιχεία του δείγματος, είναι n/N . Η πιθανότητα κατά τη δεύτερη επιλογή, ενός στοιχείου από τα υπόλοιπα $n-1$ προσδιορισμένα στοιχεία του δείγματος, είναι $(n-1)/(N-1)$ κ.ο.κ.

- **Συστηματική Δειγματοληψία**

Συνήθως η συστηματική δειγματοληψία χρησιμοποιείται για να αντικαταστήσει την απλή τυχαία δειγματοληψία, όταν η επιλογή τυχαίων αριθμών απαιτεί πολύ χρόνο. Η συστηματική δειγματοληψία διαφέρει από την απλή τυχαία, στο ότι κάθε στοιχείο έχει την ίδια πιθανότητα να επιλεγεί ενώ κάθε δείγμα δεν έχει την ίδια πιθανότητα να επιλεγεί. Στη συστηματική δειγματοληψία, τα στοιχεία επιλέγονται από τον πληθυσμό κατά ομοιόμορφα διαστήματα τα οποία μετράνε χρόνο, σειρά ή απόσταση.

Βήματα που ακολουθούμε:

- 1) Αριθμούμε κάθε περίπτωση στο πλαίσιο με ένα μοναδικό αριθμό (0,1,2..)
- 2) Επιλέγουμε την πρώτη περίπτωση με έναν τυχαίο αριθμό.
- 3) Υπολογίζουμε το κλάσμα δειγματοληψίας σε πραγματικό μέγεθος δείγματος/συνολικό πληθυσμό.
- 4) Επιλέγουμε τις υπόλοιπες περιπτώσεις συστηματικά χρησιμοποιώντας το κλάσμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Ας υποθέσουμε ότι σε ένα πληθυσμό 1500 πελατών θέλουμε να διερευνήσουμε την άποψη τους σχετικά με ένα νέο σχήμα εξυπηρέτησης. Αποφασίζεται να πάρουμε συνέντευξη από ένα δείγμα 300 πελατών.

Τα βήματα που ακολουθούμε:

Υπολογίζουμε το κλάσμα δειγματοληψίας: $300/1500=1/5$

Αυτό σημαίνει ότι επιλέγεται ένας ασθενής ανά 5 από το πλαίσιο. Χρησιμοποιούμε έναν τυχαίο αριθμό από 0-4. Έστω ότι είναι το 2. Το δείγμα θα ακολουθεί την εξής σειρά: 2, 7, 12, 22, 27, 32, 37,..κλπ

- **Στρωματοποιημένη δειγματοληψία**

Τη χρησιμοποιούμε όταν ο πληθυσμός που εξετάζεται δεν είναι αρκετά ομοιογενής. Σε αυτή την περίπτωση χωρίζουμε τον πληθυσμό σε κατηγορίες (στρώματα) φροντίζοντας να συγκεντρώσουμε σε κάθε κατηγορία όσο το δυνατόν πιο ομοιογενή στοιχεία έτσι ώστε να διαμορφώνεται η μεγαλύτερη δυνατή διαφοροποίηση μεταξύ των κατηγοριών.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Θέλουμε να εκτιμήσουμε το χρόνο για μελέτη που διαθέτουν οι φοιτητές κάποιας Ιατρικής Σχολής. Έχουμε παρατηρήσει ότι ο χρόνος διαφέρει περισσότερο από έτος σε έτος και λιγότερο μεταξύ φοιτητών του ίδιου έτους. Επομένως χωρίζουμε τους φοιτητές της σχολής σε τόσα στρώματα όσα τα έτη σπουδών. Έτσι έχουμε στο:

1ο έτος: 500 φοιτητές

2ο έτος: 400 φοιτητές

3ο έτος: 350 φοιτητές

4ο έτος: 280 φοιτητές

5ο έτος: 250 φοιτητές

6ο έτος: 220 φοιτητές

Σχηματίζουμε δείγμα από κάθε στρώμα με κλάσμα δειγματοληψίας 10% και παίρνουμε τα ακόλουθα δείγματα από κάθε έτος: 50, 40, 35, 28, 25, 22.

Σύνολο 200, το οποίο αντιπροσωπεύει τους φοιτητές όλων των ετών.

- **Δειγματοληψία κατά συστάδες**

Χρησιμοποιείται όταν είναι πιο εφικτό να επιλέγονται ομάδες ατόμων παρά άτομα από έναν καθορισμένο πληθυσμό. Η ομαδοποίηση που συμβαίνει στα δεδομένα Μπορεί να γίνει κατά γεωγραφική περιοχή, κατά ομάδες αίματος, κατά φύλο κλπ.

Βήματα:

1. Επιλέγω την ομαδοποίηση για το δειγματοληπτικό πλαίσιο.
2. Αριθμώ κάθε μία από τις ομάδες (0, 1, 2...)
3. Επιλέγω το δείγμα χρησιμοποιώντας κάποιο τύπο τυχαίας δειγματοληψίας.

- **Δειγματοληψία Ευκολίας**

Σε μια έρευνα πολλά μέλη του συνολικού πληθυσμού δεν είναι διαθέσιμα ή δεν είναι πρόθυμα να πάρουν μέρος σε μια έρευνα. Σε αυτή την περίπτωση χρησιμοποιούμε τη δειγματοληψία ευκολίας. Επειδή η διαδικασία επιλογής ενός τυχαίου δείγματος από ένα μεγάλο πληθυσμό είναι χρονοβόρα και δαπανηρή, οι ερευνητές αναγκάζονται να χρησιμοποιήσουν δείγματα απλώς και μόνο ο επειδή είναι διαθέσιμα.

2.3 Είδη Ποσοτικών Μεθόδων

2.3.1 Πειραματική Έρευνα

Η πειραματική έρευνα στηρίζεται στο πείραμα, είτε αυτό είναι φυσικό, είτε τεχνικό. Με τη βοήθεια του πειράματος, ο ερευνητής ελέγχει τον αποδεκτό και τον μη αποδεκτό τρόπο μιας υπόθεσης και τις συνθήκες που πραγματοποιείται η έρευνα. Με αυτό το είδος της έρευνας προσδιορίζονται άμεσα οι συνθήκες που επηρεάζουν και προκαλούν το φαινόμενο. Επιπλέον, ο ερευνητής εξετάζει τις μεταβλητές που τον ενδιαφέρουν και παρεμβαίνει άμεσα στο χειρισμό τους με σκοπό τη διερεύνηση αιτιωδών σχέσεων. Η πειραματική έρευνα θεωρείται ότι αποτελεί το πρότυπο της επιστημονικής έρευνας και εξακριβώνει αν υπάρχει συστηματική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών. Ελέγχεται αν η μια μεταβλητή εμφανίζεται πάντα με κάποια άλλη και αν οι μεταβολές μιας μεταβλητής συνοδεύονται από μεταβολές μιας άλλης.

2.3.2 Δειγματοληπτική Έρευνα

Η δειγματοληπτική έρευνα είναι μία δημοφιλής μέθοδος κοινωνικής έρευνας η οποία περιλαμβάνει τη διανομή ερωτηματολογίων σε ένα δείγμα ερωτώμενων που έχουν επιλεγεί από κάποιον πληθυσμό. Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιείται μέσω κλειστών

ερωτηματολογίων. Τα στοιχεία πρέπει να είναι σαφή και ακριβή, να αναφέρονται σε ένα πράγμα και να είναι σύντομα. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη δειγματοληπτική έρευνα είναι τα ερωτηματολόγια ατομικής συμπλήρωσης, χρήση συνεντεύξεων, τηλεφωνικές έρευνες, διαδικτυακές έρευνες κ.α.

2.3.3 Δευτερογενής Έρευνα

Η δευτερογενής έρευνα, είναι μία μορφή έρευνας στην οποία τα δεδομένα συλλέγονται και αναλύονται από έναν ερευνητή και έπειτα αναλύονται εκ νέου από έναν άλλον ερευνητή. Είναι μία οικονομική και εύκολη συλλογή δεδομένων. Η δευτερογενής ανάλυση ορίζεται ως η περαιτέρω ανάλυση μιας υπάρχουσας ομάδας δεδομένων, η οποία καταλήγει σε επιπρόσθετες ή διαφορετικές ερμηνείες, συμπεράσματα ή γνώσεις από εκείνες που παρουσιάστηκαν στην αρχική έκθεση. Πηγές συλλογής δευτερογενών στοιχείων είναι η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, τα Επιμελητήρια, οι Πρεσβείες κ.α.

2.4 Μέθοδοι Ποσοτικής Έρευνας

Αφού ο ερευνητής καταλήξει στο δείγμα που θα χρησιμοποιήσει, πρέπει να αποφασίσει και ποια μέθοδο θα χρησιμοποιήσει για να συγκεντρώσει τα δεδομένα του.

2.4.1 Προσωπικές Συνεντεύξεις

Είναι η συνέντευξη, στην οποία ο συνεντεύκτης έχει προσωπική επαφή με τον συνεντευξιζόμενο (σε γραφείο, στο δρόμο κ.α.). Η μέθοδος αυτή έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Πλεονεκτήματα:

- Υπάρχει οπτική επαφή με τον ερευνητή
- Η προσωπική επαφή βοηθά τον ερωτώμενο να «ανοιχτεί», μιλώντας περισσότερη ώρα.

Μειονεκτήματα:

- Αδυναμία ανωνυμίας του ερωτώμενου
- Μεγαλύτερο κόστος
- Δεν μπορεί το δείγμα να είναι αντιπροσωπευτικό γιατί οι απαντήσεις μπορεί να διαφέρουν.

2.4.2 Ταχυδρομικές Επιστολές

Πλεονεκτήματα (Παπάνης Ε., (2012), Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο, Αθήνα, εκδόσεις Σιδέρη):

- Οικονομική μέθοδος έρευνας
- Ο ερωτώμενος έχει περισσότερο χρόνο να απαντήσει

Μειονεκτήματα (Παπάνης Ε., (2012), Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο, Αθήνα, εκδόσεις Σιδέρη):

- Είναι χρονοβόρο γιατί μπορεί να περάσει αρκετός καιρός μέχρι ο ερευνητής να παραλάβει τα ερωτηματολόγια.
- Η ανταπόκριση σε αυτού του είδους της έρευνες είναι πολύ μικρή.

2.4.3 Έρευνες μέσω τηλεφώνου

Πλεονεκτήματα:

- Χαμηλό κόστος.
- Εν μέρη ανωνυμία του ερωτώμενου.

Μειονεκτήματα:

- Μικρό ποσοστό απόκρισης (είτε γιατί είναι απασχολημένοι, είτε γιατί απουσιάζουν)
- Ο ερωτώμενος έχει λίγο χρόνο στη διάθεσή του να απαντήσει

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

3.1 Ορισμός

Η ποιοτική έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση και κατανόηση σε βάθος των κοινωνικών φαινομένων. Η ποιοτική προσέγγιση αποτελεί μία κατά βάση διερευνητική μέθοδο. Στοχεύει περισσότερο στην ανάδυση νέων θεωρητικών μοντέλων παρά στην επαλήθευση υποθέσεων ή στη γενίκευση σε ένα μεγαλύτερο πληθυσμό.

Το βασικό πλεονέκτημα των ποιοτικών μεθόδων που εξυπηρετεί αυτή τη στόχευση, είναι η ευελιξία που χαρακτηρίζει την ερευνητική διαδικασία. Η ποιοτική έρευνα αποτελεί την κατάλληλη μεθοδολογική επιλογή για να διερευνηθούν σε βάθος οι αναπαραστάσεις, οι στάσεις, οι αντιλήψεις, τα κίνητρα καθώς και τα δεδομένα της συμπεριφοράς των ατόμων. Στόχος της ποιοτικής διερεύνησης δεν αποτελεί απλά η περιγραφή μιας στάσης της συμπεριφοράς αλλά η ολιστική κατανόηση αυτής.

Η έρευνα αυτή διερευνά την εμπειρία των ατόμων και τα υποκειμενικά νοήματα που τη συγκροτούν εστιάζοντας πάντα στο ευρύτερο κοινωνικό πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο εγγράφεται. Χαρακτηριστικά της ποιοτικής προσέγγισης είναι το μικρό δείγμα συμμετεχόντων και η ανάλυση λόγου ή και κειμένων.

3.2 Στάδια σχεδιασμού ποιοτικής έρευνας

- Προσδιορισμός ερευνητικού σκοπού και στόχων της έρευνας
- Βιβλιογραφική επισκόπηση για την εύρεση συναφών ερευνών
- Επεξεργασία θεωρητικών προσεγγίσεων
- Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Επιλογή μιας ή περισσοτέρων μεθόδων παραγωγής δεδομένων
- Κατάλληλη προετοιμασία για την πρόσβαση στην ερευνητική περιοχή
- Επιλογή στρατηγικής δειγματοληψίας ποιοτικής έρευνας
- Εκτίμηση ενδεχόμενων προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν
- Επιλογή των τρόπων ανάλυσης δεδομένων
- Πρακτικές βλέψεις για το είδος της θεωρητικής μορφής στην οποία θα λάβουν τα αποτελέσματα
- Σκέψεις για τους τρόπους δημοσιοποίησης των ερευνητικών ευρημάτων

Η σημαντικότερη ποιοτική μέθοδος είναι η συνέντευξη. Η ορθή διεξαγωγή της, απαιτεί αρχικά την καταγραφή του θέματος, τη μελέτη της βιβλιογραφίας, τον καθορισμό των στόχων, τη σύνταξη του ερωτηματολογίου και την επιλογή του δείγματος, δηλαδή ο αριθμός των ατόμων που θα χρησιμοποιηθεί για τις συνεντεύξεις.

Η συνέντευξη διακρίνεται σε:

Δομημένη: Όταν ο ερευνητής έχει σημειώσει τις ερωτήσεις που θα υποβάλει στο κάθε άτομο και

Μη δομημένη: Όταν ο ερευνητής αφήνει το άτομο ελεύθερο να εκφράσει τις σκέψεις του αλλά πάντοτε στο πνεύμα της έρευνας.

Τέλος, σύμφωνα με την προαναφερθείσα έρευνα και την επιλογή συγκεκριμένων μεθοδολογικών εργαλείων μπορεί να ακολουθήσει η ανάλυση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας.

3.3 Δειγματοληψία στην Ποιοτική Έρευνα

Η ποιοτική έρευνα είναι πιο ευέλικτη από την ποσοτική έρευνα ως προς τις τεχνικές δειγματοληψίας. Αυτή η ευελιξία αντανακλάται στον σχεδιασμό της ποιοτικής έρευνας, αφού παρέχει στους ερευνητές την ελευθερία να αναπτύξουν και να προσαρμόζουν τις μεθόδους έρευνας προκειμένου να κατανοούν καλύτερα τα φαινόμενα που μελετούν. Για αυτό το λόγο οι μέθοδοι δειγματοληψίας που συζητούνται σε αυτό το τμήμα είναι περισσότερο ενδεικτικές και δεν εξαντλούν απαραίτητως όλους τους πιθανούς τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιλέγεται ένα δείγμα στην ποιοτική έρευνα.

Δειγματοληψία ακραίων ή αποκλινοσών περιπτώσεων:

Εστιάζεται σε περιπτώσεις που είναι ασυνήθιστες ή ξεχωριστές. Τα ευρήματα της έρευνας ακραίων περιπτώσεων μπορούν να προάγουν την κατανόηση πιο συνηθισμένων περιπτώσεων.

Εντατική δειγματοληψία:

Περιλαμβάνει την επιλογή περιπτώσεων που εμφανίζουν έντονα το φαινόμενο που μελετάται ή του οποίου η μελέτη, μας ενδιαφέρει αλλά όχι ακραία.

Δειγματοληψία τυπικών περιπτώσεων:

Περιλαμβάνει την επιλογή τυπικών περιπτώσεων προς μελέτη. Αυτή η στρατηγική μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στα δοκιμαστικά τεστ των νέων προγραμμάτων. Οι υπεύθυνοι ανάπτυξης και οι διαμορφωτές πολιτικής θέλουν τα προγράμματά τους να είναι αποτελεσματικά λόγω της μεγάλης πλειονότητας των ατόμων που εξυπηρετούνται από αυτά. Αλλιώς το πρόγραμμα δεν θα θεωρούταν αποτελεσματικό σε σχέση με το κόστος του.

Δειγματοληψία μέγιστης διαφοροποίησης:

Περιλαμβάνει την επιλογή όλων των περιπτώσεων που αναπαριστούν ανάγλυφα το εύρος των παραλλαγών στα φαινόμενα που μελετώνται.

Στρωματοποιημένη δειγματοληψία σκοπιμότητας:

Είναι ελαφρώς διαφορετική από τη δειγματοληψία μέγιστης διαφοροποίησης. Ένα στρωματοποιημένο δείγμα σκοπιμότητας περιέχει αρκετές περιπτώσεις σε καθορισμένα σημεία διαφοροποίησης (π.χ. μέσος όρος, πάνω από το μέσο όρο και κάτω από το μέσο όρο), όσον αφορά τα φαινόμενα που μελετώνται. Περιλαμβάνοντας αρκετές περιπτώσεις κάθε τύπου, ο ερευνητής μπορεί να εξασφαλίσει πληροφόρηση για τα χαρακτηριστικά του κάθε τύπου καθώς και καλύτερη κατανόηση των παραλλαγών που εμφανίζονται σε κάθε τύπο. Αντίθετα, ένας ερευνητής που χρησιμοποιεί δειγματοληψία μέγιστης διαφοροποίησης είναι πιθανό να έχει μία περίπτωση κάθε τύπου και αυτό ίσως είναι ανεπαρκές για την εξαγωγή συμπερασμάτων για αυτό τον τύπο.

Ομοιογενής Δειγματοληψία:

Είναι η αντίθετη στρατηγική της δειγματοληψίας μέγιστης διαφοροποίησης. Σκοπός της είναι να επιλεγεί ένα δείγμα παρόμοιων περιπτώσεων έτσι ώστε η συγκεκριμένη ομάδα που αντιπροσωπεύει το δείγμα να μπορεί να μελετηθεί σε βάθος.

Δειγματοληψία κρίσιμων περιπτώσεων:

Περιλαμβάνει την επιλογή μίας και μόνο περίπτωσης που αποτελεί ένα κρίσιμο τεστ μιας θεωρίας ενός προγράμματος ή άλλων φαινομένων.

Δειγματοληψία χιονοστιβάδας:

Ζητείται από ανθρώπους σε κατάλληλες θέσεις να συστήσουν περιπτώσεις για μελέτη. Καθώς η διαδικασία συνεχίζεται ο ερευνητής ίσως ανακαλύψει έναν αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων σε κατάλληλες θέσεις και αυξανόμενο αριθμό συνιστούμενων περιπτώσεων από τις οποίες όλες οι μερικές μπορούν να συμπεριληφθούν στο δείγμα. Επίσης τα ονόματα κάποιων ατόμων μπορεί να αναφέρονται πολλές φορές τις συζητήσεις των ατόμων που βρίσκονται σε κατάλληλες θέσεις. Αν προέκυπτε αυτός ο τύπος σύγκλησης, αυτά τα άτομα θα αποτελούσαν είναι εξαιρετικά αξιόπιστο δείγμα.

Δειγματοληψία κριτηρίων:

Περιλαμβάνει την επιλογή περιπτώσεων που πληρούν ένα σημαντικό κριτήριο. Αυτή η στρατηγική είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στη μελέτη εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Δειγματοληψία βασισμένη στη θεωρία:

Χρησιμοποιείται όταν ο σκοπός της μελέτης είναι η επίτευξη κατανόησης των θεωρητικών εννοιών που είναι αποδεκτές από το ευρύ κοινό.

Δειγματοληψία επιβεβαίωσης ή απόρριψης:

Πραγματοποιείται για να επικυρωθούν τα ευρήματα προηγούμενων ερευνών. Η διαδικασία επικύρωσης μπορεί να διεξαχθεί με δύο τρόπους.

Η πρώτη προσέγγιση είναι η μελέτη περιπτώσεων που είναι πιθανόν να επιβεβαιώνουν πρότυπα, θέματα και σημασίες που έχουν ανακαλυφθεί σε παλαιότερες μελέτες περιπτώσεων. Αν η νέα περίπτωση ή περιπτώσεις είναι επιβεβαιωτικές, η εγκυρότητα και η γενικευσιμότητα των συνηθισμένων θεμάτων και εννοιών θα ισχυροποιηθούν.

Η δεύτερη προσέγγιση είναι η αναζήτηση περιπτώσεων που είναι καλές υποψηφιότητες για την απόρριψη προγενέστερων ερευνητικών ευρημάτων. Αν τα ευρήματα από αυτές τις περιπτώσεις αναπαράγουν προηγούμενα ευρήματα τύπων, θεμάτων και σημασιών, η εγκυρότητα τους και γενικευσιμότητα τους ισχυροποιούνται πολύ περισσότερο. Παρόλα αυτά, αν τα προηγούμενα ευρήματα δεν επιβεβαιώνονται, ο ερευνητής ίσως αναπτύξει νέες απόψεις για τα όρια γενικευσιμότητας των προηγούμενων ευρημάτων.

Σκόπιμη τυχαία δειγματοληψία:

Περιλαμβάνει την επιλογή ενός τυχαίου δείγματος με τη χρήση των μεθόδων της ποσοτικής έρευνας. Παρόλα αυτά ο σκοπός του τυχαίου δείγματος δεν είναι να αντιπροσωπεύει ένα πληθυσμό ο οποίος θα ήταν στόχος στην ποσοτική έρευνα. Αντίθετα, ο σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία δειγματοληψίας δεν είναι μεροληπτική.

Πολιτικώς σημαντική δειγματοληψία:

Είναι μία στρατηγική που ίσως εξυπηρετήσει ένα χρήσιμο σκοπό για τον ερευνητή ή οργανισμό που τον χρηματοδοτεί.

Δειγματοληψία ευκολίας:

Είναι η στρατηγική επιλογής περιπτώσεων απλώς επειδή είναι διαθέσιμες και έτοιμες προς μελέτη. Αυτή η στρατηγική θα πρέπει να αποφεύγεται γιατί δεν είναι σκόπιμη με την ίδια έννοια που είναι οι άλλες 13 στρατηγικές δειγματοληψίες, οι οποίες περιγράφηκαν πιο πάνω.

3.4 Ομάδες Εστίασης

Οι ομάδες εστίασης αποτελούν μία μέθοδο συλλογής δεδομένων. Τα δεδομένα συλλέγονται μέσω μιας ημιδομημένης διαδικασίας συνέντευξης που διεξάγεται σε επίπεδο ομάδας. Οι ομάδες εστίασης ρυθμίζονται από τον ηγέτη της ομάδας. Χρησιμοποιούνται εν γένει για να συλλεχθούν δεδομένα για ένα συγκεκριμένο ζήτημα. Η μέθοδος αυτή άρχισε από τη δεκαετία του 1940 μέσω του έργου των Merton και Fiske,

που χρησιμοποίησαν την συγκεκριμένη μέθοδο για να πραγματοποιήσουν μελέτες κοινού.

Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για:

- Να περιγράφει ένα ερευνητικό θέμα που είναι δύσκολο να παρατηρηθεί
- Να περιγράφει ένα θέμα για το οποίο δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικές παρατήρησης
- Να περιγράφουν ευαίσθητα ερευνητικά θέματα
- Όταν ο ερευνητής επιθυμεί να συλλέξει μία συγκεντρωτική λίστα παρατηρήσεων σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα
- Να λυθούν οι αντιλήψεις και οι εμπειρίες συγκεκριμένων ανθρώπων σχετικά με ένα ζήτημα, ειδικότερα όταν οι συγκεκριμένοι άνθρωποι ενδέχεται να είναι περιθωριοποιημένοι

3.4.1 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Ομάδων Εστίασης

Ο ερευνητής προτού χρησιμοποιήσει τη μεθοδολογία των ομάδων εστίασης πρέπει να γνωρίζει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που αυτή παρουσιάζει.

Πλεονεκτήματα (Bousset, Macombe & Taverne, 2005; Goodyear, 1982; Langford & Mc Donagh, 2003; Mc Donald, 1982; Σταθακόπουλος, 2005):

- Είναι τεχνική χαμηλού κόστους.
- Είναι εφαρμόσιμη και σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και σε μία ποικιλία διαφορετικών ομάδων.
- Είναι ευέλικτη επιτρέποντας διαφορετικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια των συζητήσεων.
- Παράγει πολλές πληροφορίες σε σύντομο χρονικό διάστημα
- Χαρακτηρίζεται από υψηλή προσαρμοστικότητα.
- Είναι σχετικά απλή μέθοδος επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να κατανοήσουν άμεσα τη διαδικασία και το σκοπό της.
- Είναι κατάλληλη για τη συλλογή στοιχείων από αναλφάβητες κοινότητες.
- Κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα να εκφράσει και να διευκρινίζει τις απόψεις του σε συνεργασία με άλλους συμμετέχοντες.
- Οι συμμετέχοντες αισθάνονται πιο άνετα να εκφράσουν τις απόψεις τους.
- Η συζήτηση υποκινεί σε σκέψη μέσα σε μία ομάδα.
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε παιδιά ηλικίας άνω των 5 ετών.
- Όταν παρατηρείται διαφορά ισχύος μεταξύ των συμμετεχόντων, η οποία και αποθαρρύνει την ειλικρινή συμμετοχή, η ομάδα εστίασης παρέχει την ασφάλεια της ομότιμης ομάδας.
- Οι ομάδες είναι πιο εύκολο να οργανωθούν ειδικά όταν ο ερευνητής έχει ένα σημαντικό αριθμό ατόμων για τους οποίους μπορεί να καλέσει και οι οποίοι είναι πρόθυμοι να συμμετέχουν ή έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους εκ των προτέρων.
- Η ύπαρξη συντονιστή και οι ερωτήσεις που απευθύνει οδηγούν σε αυθόρμητες απαντήσεις.
- Ο ερευνητής μπορεί να διερευνήσει σε βάθος το αντικείμενο μελέτης και να κατανοήσει το συγκεκριμένο τρόπο συμπεριφοράς και σκέψης των ανθρώπων.
- Περίπλοκα ζητήματα μπορούν να μελετηθούν στοχεύοντας συγκεκριμένες ομάδες ενδιαφέροντος.
- Οι έννοιες και τα αποτελέσματα που προκύπτουν, είναι ευκολότερο να κατανοήσουν από κάποιον μη ειδικό.

- Δίνει τη δυνατότητα στα διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων να παρακολουθήσουν τη συζήτηση και να αποκτήσουν έτσι μια εικόνα της αγοράς.

Μειονεκτήματα (Bousset, Macombe & Taverne, 2005; Goodyear, 1982; Langford & Mc Donagh, 2003; Robson & Wardle, 1998; Σταθακόπουλος, 2005):

- Δυσκολία στο συντονισμό της συζήτησης και στην ερμηνεία των δεδομένων.
- Η έκφραση γνώμης των συμμετεχόντων έχει ως αποτέλεσμα ο ερευνητής να έχει περιορισμένο έλεγχο στη διαδικασία.
- Δυσκολία στο να βρεθεί ένας καλά εκπαιδευμένος συντονιστής.
- Η συγκέντρωση συγκεκριμένων αριθμό ατόμων το ίδιο χρονικό διάστημα και στο ίδιο σημείο.
- Συζήτηση που να μη σχετίζεται με το επιθυμητό θέμα με αποτέλεσμα να χάνεται πολύτιμος χρόνος.
- Οι συμμετέχοντες μπορεί να μην απαντούν σε κάποια ερώτηση διότι δεν γνωρίζουν κάτι για το συγκεκριμένο θέμα.
- Ο αριθμός συμμετεχόντων των ομάδων είναι μικρός και χρειάζεται να επαναληφθεί η διαδικασία αρκετές φορές με διαφορετικές ομάδες ώστε να αντιπροσωπεύεται μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού.
- Ανάλυση των δεδομένων είναι χρονοβόρα και περίπλοκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Ορισμός

Η έρευνα αυτή χρησιμοποιείται για τη συλλογή στοιχείων που δεν μπορούν να παρατηρηθούν και να μετρηθούν άμεσα. Πιο συγκεκριμένα, διερευνά σε βάθος τις αντιλήψεις τα κίνητρα, τα συναισθήματα και τις αντιδράσεις των καταναλωτών απέναντι σε προϊόντα ή υπηρεσίες αλλά και τα βαθύτερα αίτια που τους οδηγούν σε αυτές τις συμπεριφορές.

Η ποιοτική έρευνα έχει δύο βασικά χαρακτηριστικά: το πρώτο είναι ότι ο ερευνητής αποτελεί το μέσο με το οποίο διεξάγεται η έρευνα και το δεύτερο είναι ότι ο κύριος σκοπός της είναι να διερευνήσει κάποιες πλευρές του κοινωνικού συστήματος που μελετά. Και τα δύο αυτά χαρακτηριστικά είναι αναπόσπαστα μέρη της διαδικασίας. Ο ερευνητής συλλέγει τα δεδομένα τα οποία μετατρέπει και ερμηνεύει μέσω της ανάλυσης σε πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές όταν εφαρμόζονται και χρησιμοποιούνται επαναλαμβανόμενα στην πράξη σε διάφορες κοινωνικές καταστάσεις, γίνονται γνώση.

4.2 Μέθοδοι Ανάλυσης Ποσοτικής Έρευνας

Για την έναρξη μιας στατιστικής μελέτης, αρχικά χρειάζεται να αποσαφηνιστεί το πρόβλημα, να γίνει ο σχεδιασμός του και τέλος η επίλυση του. Οι πληροφορίες συλλέγονται από διάφορες διαθέσιμες πηγές έπειτα από έρευνες με ερωτηματολόγια, με στόχο την επίλυση του προβλήματος. Στη συνέχεια καταχωρούμε τα στοιχεία που θα συλλέξουμε σε ένα

πρόγραμμα ανάλυσης δεδομένων ώστε να εξάγουμε τα αποτελέσματα και να οδηγηθούμε σε συμπεράσματα. Τα δεδομένα που καταχωρούνται στο πρόγραμμα της ανάλυσης είναι σε μορφή μεταβλητών. Οι μεταβλητές αυτές μπορεί να είναι ποιοτικές ή ποσοτικές

Ποιοτική Μεταβλητή: Περιγράφει τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού που μεταβάλλονται κατά είδος. Παραδείγματα τέτοιων μεταβλητών είναι: το φύλο, το χρώμα μαλλιών, η διαγωγή ενός φοιτητή, η εθνικότητα κ.α.

Ποσοτική Μεταβλητή: Η μεταβλητή που μπορεί να μετρηθεί. Παραδείγματα τέτοιων μεταβλητών είναι: η ηλικία, το ύψος, το βάρος, τα χρήματα κ.α.

4.3 Εισαγωγή Δεδομένων

Για να εισάγουμε τα δεδομένα που έχουμε συλλέξει χρησιμοποιούμε ένα πρόγραμμα στατιστικής και ένα από αυτά είναι το SPSS. Ενεργοποιώντας το πρόγραμμα εμφανίζεται το παράθυρο διαλόγου του Data Editor. Η ενεργοποίηση του γίνεται επιλέγοντας File->File->Data. Στην οθόνη φαίνονται οριζόντιες γραμμές και κάθετες στήλες. Σε αυτά τα κελιά εισάγουμε τα δεδομένα. (Παπαγεωργίου Γ., (1998), Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα, Αθήνα: Gutenberg-Τυπωθήτω)

Εισαγωγή Ποσοτικών Μεταβλητών: Για την εισαγωγή ποσοτικών μεταβλητών επιλέγουμε ένα από τα κελιά που υπάρχουν. Πληκτρολογούμε την τιμή και πατάμε Enter. Έτσι κατοχυρώνεται η τιμή. Για κάθε δεδομένο που θέλουμε να εισάγουμε ακολουθούμε την ίδια διαδικασία. (Καλαματιανού Α., (2003), Κοινωνική Στατιστική, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση)

Εισαγωγή Ποιοτικών Μεταβλητών: Η εισαγωγή τέτοιου είδους μεταβλητών γίνεται με τη μετατροπή ποιοτικών στοιχείων σε αριθμητικά δεδομένα. Η μετατροπή αυτή γίνεται με την εισαγωγή κωδικού σε κάθε ένα από τα ποιοτικά στοιχεία. Στη συνέχεια, εισάγουμε στα κελιά του SPSS τους κωδικούς ακολουθώντας την ίδια διαδικασία όπως και για τα ποσοτικά δεδομένα.

Παράδειγμα μετατροπής: για τη μεταβλητή φύλο, κατοχυρώνουμε την τιμή 1 Α= Αγόρι και την τιμή 2 όταν είναι Κ= Κορίτσι. (Καλαματιανού Α., (2003), Κοινωνική Στατιστική, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

5.1 Ορισμός

Τα ερωτηματολόγια είναι έγγραφα τα οποία απευθύνουν τις ίδιες ερωτήσεις σε όλα τα άτομα που απαρτίζουν ένα δείγμα. Αν το δείγμα έχει υποομάδες οι ερωτήσεις που απευθύνονται σε κάθε υποομάδα μπορεί να διαφέρουν. Οι αποκρινόμενοι μπορούν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο με την άνεσή τους, να απαντούν στις ερωτήσεις με όποια σειρά επιθυμούν, να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο τμηματικά, να γράφουν συμπληρωματικές παρατηρήσεις, να παραλείπουν ερωτήσεις ή να δίνουν ξεχωριστές απαντήσεις.

Από την άλλη πλευρά, οι συνεντεύξεις περιλαμβάνουν προφορικές ερωτήσεις από το συνεντευκτή και προφορικές απαντήσεις από τους εξεταζόμενους. Οι συνεντεύξεις τυπικά απευθύνονται σε ατομικές περιπτώσεις αλλά πραγματοποιούνται και ομαδικά. Οι συνεντευξιαζόμενοι συνήθως απαντούν με δικά τους λόγια και οι απαντήσεις τους καταγράφονται από τον συνεντευκτή είτε κατά λέξη σε κασέτα ή βιντεοκασέτα, είτε μέσω χειρογράφων ή σε υπολογιστή σημειώσεων, είτε στη βραχυπρόθεσμη μνήμη τους κρατώντας σημειώσεις μετά τη συνέντευξη.

Τα ερωτηματολόγια έχουν δύο πλεονεκτήματα σε σχέση με τις συνεντεύξεις στη συλλογή ερευνητικών δεδομένων:

- Το κόστος της δειγματοληψίας σε μία ευρεία γεωγραφική περιοχή είναι χαμηλότερο
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη συλλογή δεδομένων είναι γενικά πολύ μικρότερος

Δύο από τα μειονεκτήματα των ερωτηματολογίων είναι:

- Δεν μπορούν να εξεταστούν επισταμένα και σε βάθος οι γνώμες και τα συναισθήματα των αποκρινόμενων
- Από τη στιγμή που έχει χορηγηθεί το ερωτηματολόγιο δεν είναι δυνατή η τροποποίηση των ερωτημάτων, παρόλο που μπορεί να μην είναι στη σαφή και κατανοητά σε ορισμένους εξεταζόμενους.

Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των συνεντεύξεων είναι η ικανότητα προσαρμογής τους. Οι εκπαιδευμένοι συνεντεύκτες έχουν τη δυνατότητα να επανεξετάσουν τις απαντήσεις των εξεταζόμενων για να αποκτήσουν περισσότερες πληροφορίες και να διευκρινίσουν ασαφής δηλώσεις/απαντήσεις. Μπορούν επίσης να δημιουργήσουν σχέσεις εμπιστοσύνης και ουσιαστικής επικοινωνίας με τους εξεταζόμενους ασφαρίζοντας έτσι, πληροφορίες που θα ήταν αδύνατο να αποκαλυφθούν με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο.

Το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιείται κυρίως στην ποσοτική έρευνα επειδή ο τυποποιημένος, αυστηρά δομημένος σχεδιασμός του είναι συμβατός με αυτή την προσέγγιση. Η συνέντευξη χρησιμοποιείται συνήθως στην ποιοτική έρευνα επειδή επιτρέπει την εκτενή διερεύνηση θεμάτων και εκμαιεύει απαντήσεις εκφρασμένες με τα ιδιαίτερα μοναδικά λόγια των εξεταζόμενων.

5.2 Στάδια ερωτηματολογίου

Τα στάδια του ερωτηματολογίου σύμφωνα με το βιβλίο: (Meredith D. Gall – Walter R. Borg – Joyce P. Gall «Βιβλίο Εκπαιδευτική Έρευνα Βασικές Αρχές» Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης) είναι τα εξής:

- A. Καθορισμός στόχου έρευνας
- B. Επιλογή δείγματος
- C. Σχεδιασμός δομής του ερωτηματολογίου
- D. Προκαταρκτικός έλεγχος του ερωτηματολογίου
- E. Προκαταρκτική επικοινωνία με το δείγμα
- F. Σύνταξη συνοδευτικής επιστολής και διανομή του ερωτηματολογίου
- G. Επικοινωνία με τους μη αποκριθέντες
- H. Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου

A. Καθορισμός στόχου έρευνας

Το πρώτο βήμα είναι να προσδιορίσουμε το ερευνητικό πρόβλημα και μετά να απαριθμήσουμε τις υποθέσεις που θα εξεταστούν με τη χρήση ερωτηματολογίου. Ο ερευνητής έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει με ένα ευρύ θέμα (πχ τη συμμετοχή των δασκάλων στην επιμόρφωση), αλλά πρέπει να περιορίσει το ερευνητικό αντικείμενο του ερωτηματολογίου, πριν ξεκινήσει το σχεδιασμό του. Κάποιοι τύποι ερωτήσεων που μπορεί να υποβάλλει ο ερευνητής στον εαυτό του για να εντοπίσει το ερευνητικό πρόβλημα είναι:

- Ποιο είναι το **χρονικό διάστημα** που μας ενδιαφέρει;
Μας ενδιαφέρει η πρόσφατη συμμετοχή των δασκάλων στην επιμόρφωση ή επιθυμούμε να μελετήσουμε τις τάσεις στο συγκεκριμένο θέμα σε διάστημα ετών;
- Ποια **γεωγραφική περιοχή** μας ενδιαφέρει;
Θέλουμε να μελετήσουμε τους δασκάλους μιας συγκεκριμένης περιοχής ή να συγκρίνουμε τους δασκάλους διαφορετικών περιοχών;
- Ενδιαφερόμαστε για μια ευρεία περιγραφική έρευνα ή επιθυμούμε να διακρίνουμε και να συγκρίνουμε διαφορετικές **υποομάδες**;
Για παράδειγμα, θα συγκρίνουμε τους δασκάλους του Δημοτικού τους καθηγητές Γυμνασίου και Λυκείου ή θα μελετήσουμε τους εκπαιδευτικούς γενικότερα;
- Ποια **πλευρά** του θέματος επιδιώκουμε να μελετήσουμε;
Ενδιαφερόμαστε για τη συμμετοχή των δασκάλων σε συγκεκριμένα είδη επιμόρφωσης, κατά πόσο η ενασχόλησή τους είναι εκούσια ή υποχρεωτική ή για το βαθμό συμμετοχής τους κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου;

- Πόσο **αφηρημένο** είναι το ενδιαφέρον μας;

Για παράδειγμα, ενδιαφερόμαστε για την καταγραφή των γεγονότων ή θέλουμε να ερμηνεύσουμε τα δεδομένα και να τα συσχετίσουμε με ένα ευρύ κοινωνικό περιβάλλον ή να αναπτύξουμε μία θεωρία από τα ευρήματα;

Το ερωτηματολόγιο θα ρωτούσε για την εκπαίδευση και το ακαδημαϊκό επίπεδο των καθηγητών της ποιοτικής έρευνας, το περιεχόμενο των μαθημάτων, τις απαιτήσεις του προγράμματος, τις πραγματικές απόψεις και την αλληλεπίδραση των καθηγητών με τους φοιτητές που ασχολούνται με πτυχιακές εργασίες ποιοτικής έρευνας.

B. Επιλογή δείγματος

Αφού οι στόχοι και οι υποθέσεις της έρευνας προσδιοριστούν με σαφήνεια, είναι αναγκαίο να εντοπίσουμε τον πληθυσμό-στόχο από τον οποίο θα επιλεγεί το δείγμα. Η σημασία του περιεχομένου του ερωτηματολογίου για τους ερωτηθέντες, (δηλαδή πόσο σημαντικό είναι το θέμα για αυτούς) επηρεάζει τόσο την ακρίβεια των πληροφοριών όσο και το ποσοστό των απαντήσεων. Οπότε είναι σημαντικό να επιλέξουμε ένα δείγμα για το οποίο τα θέματα που υπάρχουν στο ερωτηματολόγιο να είναι ιδιαίτερα σημαντικά για αυτά.

C. Σχεδιασμός δομής του ερωτηματολογίου

Η προσεκτική δημιουργία του ερωτηματολογίου, είναι το κλειδί για μια αποτελεσματική έρευνα. Θα αναφέρουμε κάποιες οδηγίες που χρειάζεται να ακολουθούμε για το σχεδιασμό ενός ερωτηματολογίου.

- Συντομία
- Αποφυγή τεχνικών όρων
- Αποφυγή χρήσης λέξεων όπως ερωτηματολόγιο ή λίστα ελέγχου
- Ερωτηματολόγιο ελκυστικό (χρησιμοποιώντας φωτεινό μελάνι)
- Οργάνωση ερωτημάτων ώστε να είναι εύκολα στην ανάγνωση
- Αρίθμηση θεμάτων και σελίδων
- Τοποθέτηση του ονόματος και της διεύθυνσης του ατόμου στο οποίο πρέπει να επιστραφεί το ερωτηματολόγιο τόσο στην αρχή όσο και στο τέλος του ερωτηματολογίου
- Συμπερίληψη σύντομων σαφών οδηγιών τυπωμένων με έντονη γραφή κεφάλαια και μικρά γράμματα
- Οργάνωση του ερωτηματολογίου σε λογική σειρά
- Όταν περνάμε σε καινούργιο θέμα, συμπεριλαμβάνουμε μία μεταβατική πρόταση ώστε να βοηθήσουμε τους αποκρινόμενους να στρέψουν τη σκέψη τους σε αυτό
- Έναρξη με μερικές ενδιαφέρουσες και μη απειλητικές ερωτήσεις

- Τοποθέτηση των δύσκολων ή απειλητικών ερωτημάτων προς το τέλος του ερωτηματολογίου
- Μη τοποθέτηση σημαντικών ερωτημάτων στο τέλος ενός εκτενούς ερωτηματολογίου
- Παροχή λογικής εξήγησης για τη συμπερίληψη των ερωτημάτων, έτσι ώστε ο αποκρινόμενος να καταλάβει τη συνάφεια τους με την έρευνα
- Συμπερίληψη παραδειγμάτων που δείχνουν πώς είναι σκόπιμο να απαντούν οι αποκρινόμενοι σε ερωτήματα που μπορεί να είναι πολύπλοκα, ασαφή ή δύσκολα στην κατανόηση
- Αποφυγή λέξεων που δεν έχουν ακριβές νόημα, όπως αρκετοί, περισσότεροι ή συνήθως
- Διατύπωση κάθε ερώτησης όσο το δυνατό πιο σύντομα
- Αποφυγή αρνητικών διατυπωμένων ερωτήσεων
- Αποφυγή "διπλών" ερωτημάτων, δηλαδή ερωτήματα τα οποία απαιτούν ο αποκρινόμενος να απαντήσει σε δύο ξεχωριστές ερωτήσεις με μία μοναδική απάντηση
- Αν χρειαστεί να υποβληθούν μία γενική και μία συγκεκριμένη ερώτηση μαζί, είναι προτιμότερο να υποβληθεί αρχικά η γενική ερώτηση
- Αποφυγή μεροληπτικών ή καθοδηγούμενων ερωτήσεων

Ανωνυμία

Παρόλο που στις περισσότερες εκπαιδευτικές έρευνες, ζητείται από τους αποκρινόμενους να δηλώσουν την ταυτότητά τους, η ανωνυμία μπορεί να είναι απαραίτητη αν ζητούνται πολύ προσωπικές ή απειλητικές πληροφορίες.

Μορφή Ερωτήσεων

Η δημιουργία ερωτήσεων για ερωτηματολόγια απαιτεί ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις. Χρειάζεται να έχουμε την ικανότητα να γράφουμε με σαφήνεια και συντομία. Είναι σημαντικό να έχουμε πλήρη γνώση των νοητικών ικανοτήτων των αποκρινόμενων έτσι ώστε να αποκομίζουμε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται χωρίς να εξαντλούμαι την υπομονή τους και τα ερωτήματα θα προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προθυμία τους να απαντήσουν με ειλικρίνεια. Ένα ερώτημα ενός ερωτηματολογίου μπορεί να έχει δύο μορφές:

- **Κλειστού Τύπου:** Οι ερωτήσεις επιτρέπουν μόνο προκαθορισμένες απαντήσεις (πχ ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών).
- **Ανοικτού Τύπου:** Οι ερωτήσεις, στις οποίες ο αποκρινόμενος μπορούν να δώσουν ελεύθερα τις απαντήσεις που επιθυμούν (πχ ερωτήσεις που απαιτούν ανάπτυξη).

D. Προκαταρκτικός έλεγχος του ερωτηματολογίου

Χρειάζεται να πραγματοποιηθεί μία λεπτομερής προκαταρκτική μελέτη του ερωτηματολογίου πριν το χρησιμοποιήσουμε στην έρευνά μας. Η μελέτη αυτή είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνει δείγμα ατόμων του πληθυσμού από τον οποίο πρόκειται να επιλέξουμε τους αποκρινόμενος. Η προκαταρκτική μορφή του ερωτηματολογίου θα πρέπει να διαθέτει χώρο για να σημειώσουν οι εξεταζόμενοι σχόλια και συστάσεις για τη βελτίωση του ερωτηματολογίου. Μια άλλη χρήσιμη μέθοδος είναι να ζητηθεί από τους εξεταζόμενους να διατυπώσουν με ελεύθερο, προσωπικό τρόπο τι νομίζουν πως εννοεί η ερώτηση. Οι ερωτήσεις είναι χρήσιμο να τροποποιηθούν, να διορθωθούν και να επανεξεταστούν έως ότου γίνουν πλήρως κατανοητές από όλα ή τα περισσότερα άτομα του δείγματος. Όταν είμαστε ικανοποιημένοι με τη μορφή ερωτημάτων και γενικότερα του ερωτηματολογίου, χρειάζεται να το χορηγήσουμε σε άλλο προκαταρκτικό δείγμα, χρησιμοποιώντας τις ίδιες συνθήκες χορήγησης που πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε στην κυρίως μελέτη μας. Αυτή η διαδικασία θα μας επιτρέψει να ελέγξουμε και να βελτιώσουμε το ποσοστό ανταπόκρισης.

E. Προκαταρκτική επικοινωνία με το δείγμα

Η προκαταρκτική επικοινωνία περιλαμβάνει την παρουσίαση των ερευνητών, την ανακοίνωση του σκοπού της μελέτης καθώς και την πρόσκληση για συνεργασία. Η πρώτη επαφή μπορεί να έχει τη μορφή επιστολής, κάρτας ή τηλεφωνικής κλήσης. Η προκαταρκτική επικοινωνία είναι πιθανώς αποτελεσματική επειδή προειδοποιεί τους εξεταζόμενους για την επικείμενη αποστολή του ερωτηματολογίου. Η προκαταρκτική επικοινωνία προσδίδει προσωπικό πιο ανθρώπινο ύφος στην ερευνητική μελέτη. Ο αποκρινόμενος έχοντας ήδη συμφωνήσει να συνεργαστεί βρίσκεται κατά μία έννοια "υπό ψυχολογική πίεση" να απαντήσει όταν θα λάβει το ερωτηματολόγιο.

F. Σύνταξη της συνοδευτικής επιστολής και διανομή του ερωτηματολογίου

Ο κύριος σκοπός όταν διενεργείται έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου είναι να έχει υψηλό ποσοστό ανταπόκρισης. Η συνοδευτική επιστολή παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στο να επιτευχθεί αυτό. Η συνοδευτική επιστολή θα πρέπει να είναι σύντομη, να περιλαμβάνει όμως, βασικές πληροφορίες και απόψεις. Είναι απαραίτητο επίσης να ορίσουμε συγκεκριμένη ημερομηνία επιστροφής του ερωτηματολογίου. Έτσι ο αποκρινόμενος θα έχει διαθέσει χρόνο για να συμπληρώσει και να επιστρέψει το ερωτηματολόγιο χωρίς βιασύνη, αλλά παράλληλα να μην το βάλει στην άκρη για να το συμπληρώσει αργότερα. Ο σκοπός της έρευνας πρέπει να παρουσιάζεται λεπτομερώς και να εξηγείται ώστε να πείσει τους αποκρινόμενους για τη σπουδαιότητα της έρευνας και για τη σημαντικότητα των απαντήσεων τους. Αν στο ερωτηματολόγιο μας περιλαμβάνουμε ευαίσθητες ή δυνητικά απειλητικές ερωτήσεις θα πρέπει να περιγράψουμε με σαφήνεια τον τρόπο με το οποίο θα εξασφαλιστεί εχεμύθεια. Κατά τη διεξαγωγή της μελέτης μας, θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε με κάποιον επαγγελματικό οργανισμό, με τον οποίο οι υποψήφιοι αποκρινόμενοι μπορούν να ταυτιστούν. Έρευνες έχουν δείξει ότι συχνά είναι πιο δύσκολο να λάβουμε απαντήσεις σε ερωτηματολόγια που δεν απευθύνονται σε συγκεκριμένη επαγγελματική ομάδα.

Κάποιοι ερευνητές προσφέρουν χρηματική αμοιβή για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι ερευνητές που πρόσφεραν αμοιβή για τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου έλαβαν πιο σύντομα απάντηση από αυτούς που δεν πρόσφεραν κάποια αμοιβή.

G. Επικοινωνία με τους μη αποκριθέντες

Λίγες μέρες αφού παρέλθει το χρονικό όριο που έχουμε ορίσει στη συνοδευτική επιστολή θα πρέπει να επικοινωνήσουμε με τους μία αποκριθέντες στέλνοντας μία πρόσθετη επιστολή μαζί με ένα άλλο αντίγραφο του ερωτηματολογίου καθώς και ένα φάκελο με πλήρη στοιχεία διεύθυνσης. Χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε μία διαφορετική προσέγγιση στην πρόσκληση μας για συνεργασία. Η επιστολή αυτή πρέπει να επαναλαμβάνει τη σημαντικότητα της μελέτης και τη σημασία της συμμετοχής του ατόμου αλλά με κάπως διαφορετική διατύπωση και έμφαση από την αρχική επιστολή. Έχει παρατηρηθεί ότι όσο πιο πολλές επιστολές στείλουμε στους μη αποκριθέντες, τόσο μεγαλύτερη ανταπόκριση έχουμε.

H. Ανάλυση δεδομένων του ερωτηματολογίου.

Τα ποσοτικά δεδομένα που συλλέγονται από τα ερωτηματολόγια μπορούν να αναλυθούν με στατιστικές μεθόδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

6.1 Ερωτήσεις Ερωτηματολογίου

1.ΦΥΛΟ

- A. Άνδρας
- B. Γυναίκα

2.ΗΛΙΚΙΑ

- A. 18-22
- B. 23-26
- Γ. 27-30
- Δ. 31 και άνω

3.ΕΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

- A. 1^ο
- B. 2^ο
- Γ. 3^ο
- Δ. 4^ο
- E. 5^ο και άνω
- ΣΤ. Τελειόφοιτος
- Z. Πτυχιούχος

4. ΜΕΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΠΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΦΟΙΤΑΤΕ ;

- A. Ναι
- B. Όχι

5. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΑΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ;

- A. Κάτω από 5.000 μόρια
- B. 5.000-10.000 μόρια
- Γ. 11.000-14.000 μόρια
- Δ. 15.000-17.000 μόρια
- E. 18.000-20.000 μόρια

6. ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΧΟΛΗ;

- A. Μου άρεσε
- B. Ήταν κοντά στην πόλη μου
- Γ. Δεν ήταν από τις πρώτες μου επιλογές
- Δ. Άλλο

7. ΠΟΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΕΞΕΙ;

- A. Διοικητική κατεύθυνση
- B. Τεχνολογική κατεύθυνση
- Γ. Ιατρική κατεύθυνση
- Δ. Άλλο

8. ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ;

- A. Πάρα πολύ
- B. Πολύ
- Γ. Λίγο
- Δ. Καθόλου

9. ΑΝ ΕΙΧΑΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΘΑ ΑΛΛΑΖΑΤΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΕΞΕΙ;

- A. Ναι
- B. Όχι
- Γ. Ίσως

10. ΤΙ ΔΕΝ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΣΑΣ;

- A. Πρόγραμμα Σπουδών
- B. Εγκαταστάσεις
- Γ. Καθηγητές
- Δ. Άλλο

11. ΠΟΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΧΕΤΕ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΑΣ;

- A. Οικονομικά Προβλήματα
- B. Προβλήματα Μετακίνησης
- Γ. Προβλήματα Προσαρμογής
- Δ. Ψυχολογικά Προβλήματα
- E. Άγχος Εξετάσεων
- ΣΤ. Προβλήματα Σχέσεων

Z. Άλλο

12. ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΑΤΕ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΣΕΤΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ Κ.Α.);

- A. Οικογένεια
- B. Φίλοι
- Γ. Καθηγητές
- Δ. Ψυχολόγο
- E. Άλλο

13. ΣΚΕΦΤΕΣΤΕ ΝΑ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ;

- A. Ναι
- B. Όχι
- Γ. Δεν έχω αποφασίσει ακόμα

14. ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ;

- A. Επαγγελματική αποκατάσταση
- B. Εξειδίκευση σε συγκεκριμένο τομέα
- Γ. Παρακίνηση από το οικογενειακό περιβάλλον
- Δ. Εμπλούτιση γνώσεων
- E. Άλλο

15. ΠΟΣΟ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ;

- A. Πάρα πολύ
- B. Πολύ
- Γ. Λίγο
- Δ. Καθόλου

16. ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ ΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ;

- A. Κόστος
- B. Δυνατότητα υποτροφίας
- Γ. Μαθήματα που περιλαμβάνει
- Δ. Σύνδεση με τον τομέα του πτυχίου
- E. Κύρος πανεπιστημίου
- ΣΤ. Άλλο

17. ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΕΝ ΣΚΕΦΤΕΣΤΕ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΕΠΙΠΛΕΩΝ ΣΠΟΥΔΕΣ;

- A. Οικονομικοί λόγοι
- B. Έλλειψη ελεύθερου χρόνου
- Γ. Χαμηλός βαθμός πτυχίου
- Δ. Έλλειψη ενδιαφέροντος για διάβασμα
- E. Δεν γνωρίζω καλά κάποια ξένη γλώσσα
- ΣΤ. Λόγω εργασίας
- Z. Θέλω να συνεχίσω τις σπουδές μου

6.2 Απαντήσεις Ερωτηματολογίου

Σε αυτή την υποενότητα θα δούμε τις απαντήσεις που δόθηκαν από το δείγμα. Τα κριτήρια που επιλέχθηκε το δείγμα είναι τα εξής:

Να είναι φοιτητές του Πανεπιστημίου Πατρών, να περιλαμβάνονται φοιτητές διαφορετικών ετών φοίτησης, να είναι φοιτητές και των δύο φύλων (άνδρες και γυναίκες), φοιτητές διαφόρων ηλικιών και από διαφορετική ειδικότητα.

Το δείγμα επιλέχθηκε με τα προαναφερθέν κριτήρια γιατί θέλουμε να είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικό.

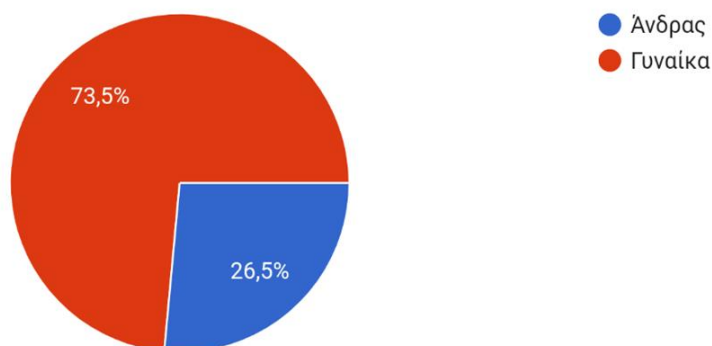
Οι απαντήσεις σε κάθε ερώτηση είναι συγκεντρωτικές και σε μορφή διαγραμμάτων. Επίσης για κάθε μια από τις ερωτήσεις κάτω από το διάγραμμα υπάρχει και η στατιστική ανάλυση που έγινε με τη βοήθεια του προγράμματος SPSS που αναλύσαμε και παραπάνω. Η διαδικασία που ακολούθησα για τη στατιστική ανάλυση είναι:

Καταγραφή των δεδομένων στο SPSS που προέκυψαν από τις απαντήσεις των φοιτητών και έπειτα με τη βοήθεια των εργαλείων του ίδιου προγράμματος, ανάλυση απαντήσεων.

1.

ΦΥΛΟ

189 απαντήσεις

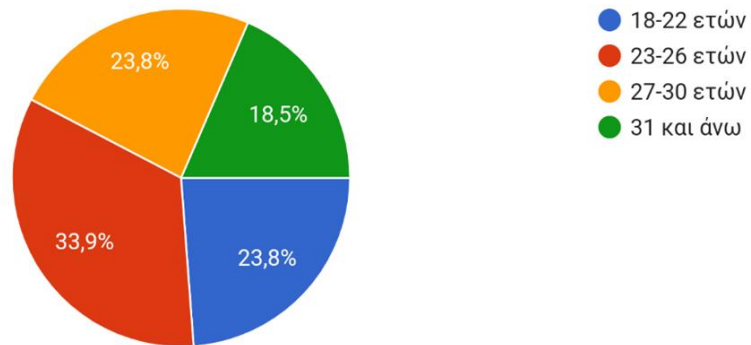
ΦΥΛΟ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ανδρας	50	26,5	26,5	26,5
	Γυναίκα	139	73,5	73,5	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

2.

ΗΛΙΚΙΑ

189 απαντήσεις

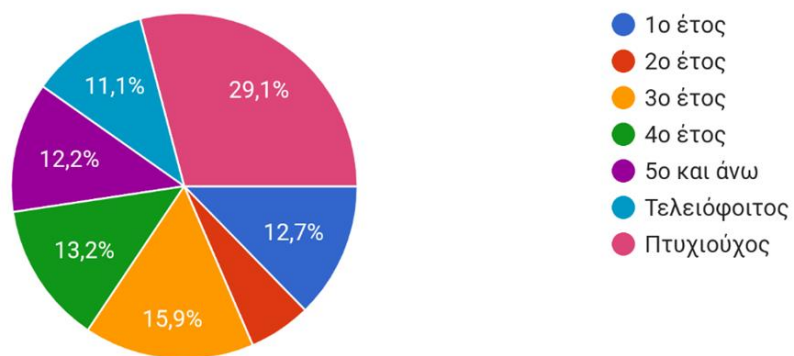
ΗΛΙΚΙΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18-22 ετών	45	23,8	23,8	23,8
	23-26 ετών	64	33,9	33,9	57,7
	27-30 ετών	45	23,8	23,8	81,5
	31 και άνω	35	18,5	18,5	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

3.

ΕΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

189 απαντήσεις

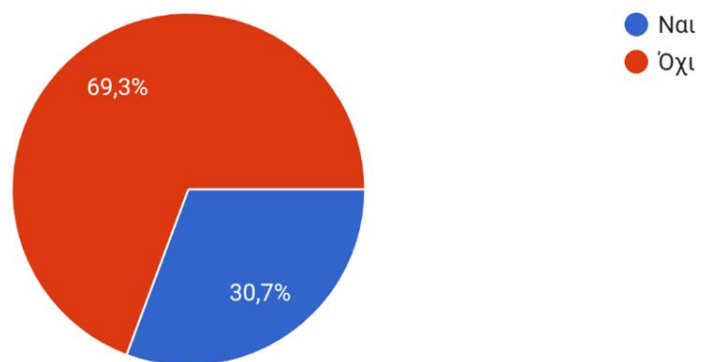
ΕΤΟΣ_ΦΟΙΤΗΣΗΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1ο έτος	24	12,7	12,7	12,7
	2ο έτος	11	5,8	5,8	18,5
	3ο έτος	30	15,9	15,9	34,4
	4ο έτος	25	13,2	13,2	47,6
	5ο και άνω	23	12,2	12,2	59,8
	Πτυχιούχος	55	29,1	29,1	88,9
	Τελειόφοιτος	21	11,1	11,1	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

4.

ΜΕΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΠΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΦΟΙΤΑΤΕ;

189 απαντήσεις

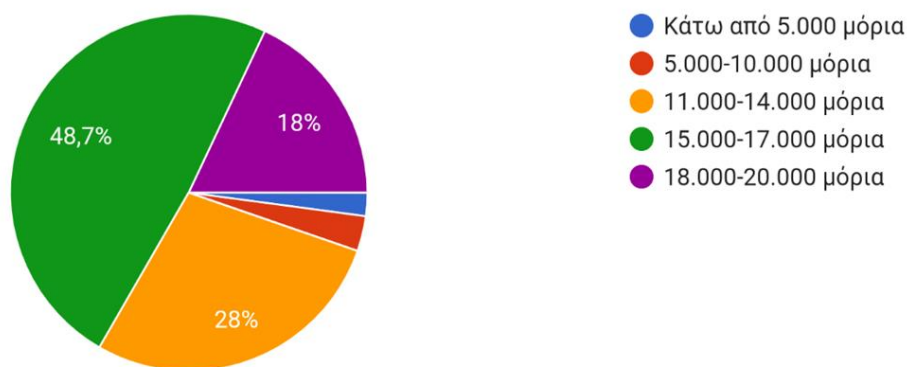
ΙΔΙΑ_ΠΟΛΗ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	58	30,7	30,7	30,7
	Όχι	131	69,3	69,3	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

5.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΑΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ;

189 απαντήσεις

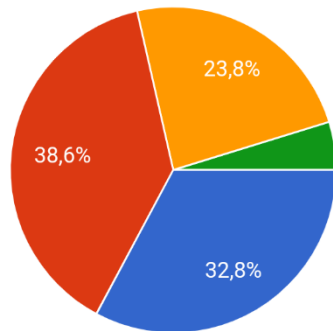
ΒΑΘΜΟΣ_ΕΙΣΟΔΟΥ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	11.000-14.000 μόρια	53	28,0	28,0	28,0
	15.000-17.000 μόρια	92	48,7	48,7	76,7
	18.000-20.000 μόρια	34	18,0	18,0	94,7
	5.000-10.000 μόρια	6	3,2	3,2	97,9
	Κάτω από 5.000 μόρια	4	2,1	2,1	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

6.

ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΑΤΕ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΧΟΛΗ;

189 απαντήσεις

- Μου άρεσε
- Ήταν κοντά στην πόλη μου
- Δεν ήταν από τις πρώτες μου επιλογές
- Άλλο

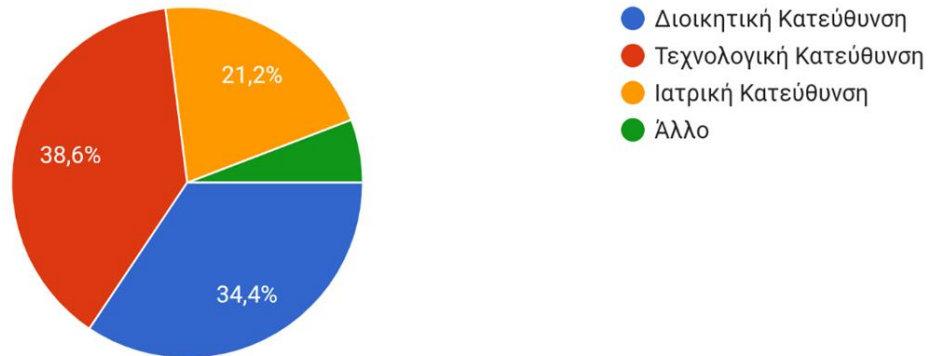
ΚΡΙΤΗΡΙΑ_ΕΠΙΛΟΓΗΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άλλο	9	4,8	4,8	4,8
	Δεν ήταν από τις πρώτες μου επιλογές	45	23,8	23,8	28,6
	Ήταν κοντά στην πόλη μου	73	38,6	38,6	67,2
	Μου άρεσε	62	32,8	32,8	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

7.

ΠΟΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΕΞΕΙ;

189 απαντήσεις

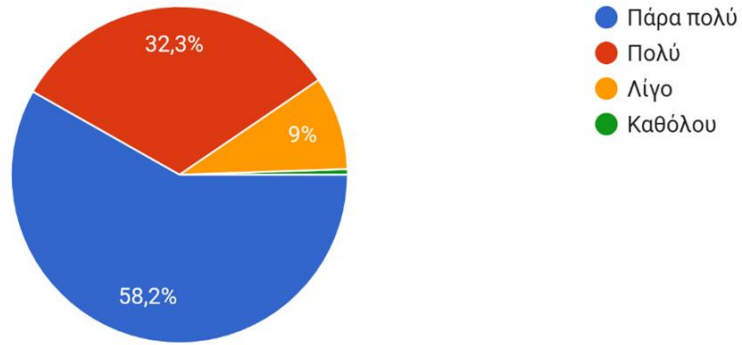

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άλλο	11	5,8	5,8	5,8
	Διοικητική Κατεύθυνση	65	34,4	34,4	40,2
	Ιατρική Κατεύθυνση	40	21,2	21,2	61,4
	Τεχνολογική Κατεύθυνση	73	38,6	38,6	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

8.

ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ;
189 απαντήσεις

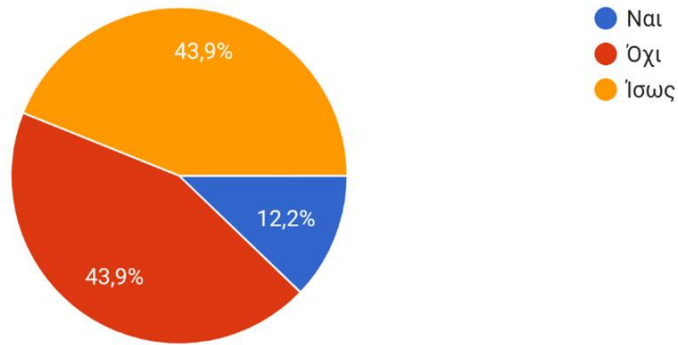
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ_ΣΠΟΥΔΩΝ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,5	,5	,5
	Λίγο	17	9,0	9,0	9,5
	Πάρα πολύ	110	58,2	58,2	67,7
	Πολύ	61	32,3	32,3	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

9.

ΑΝ ΕΙΧΑΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΘΑ ΑΛΛΑΖΑΤΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΛΕΞΕΙ;

189 απαντήσεις

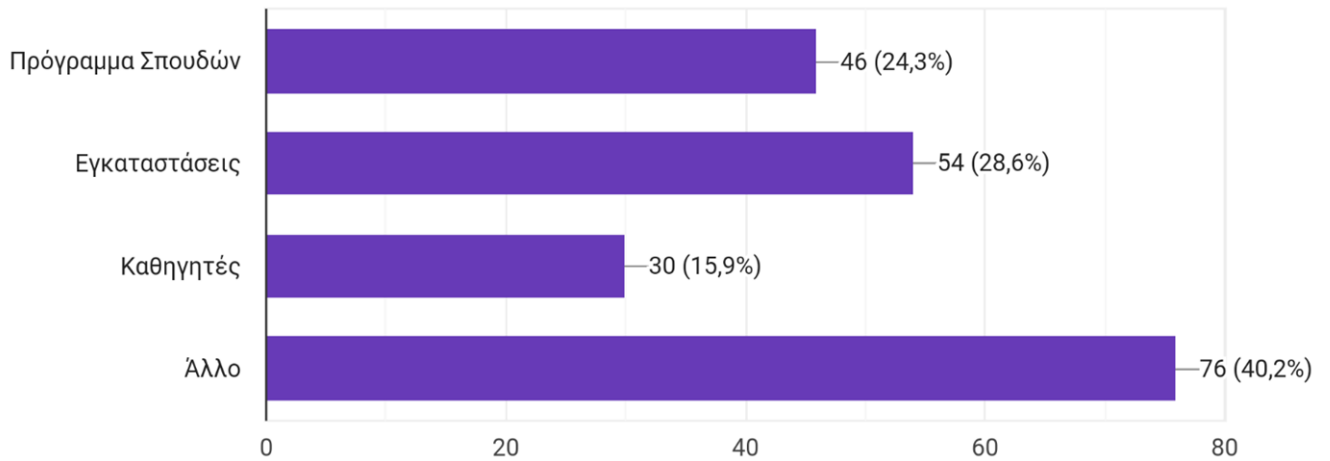
ΑΛΛΑΓΗ_ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ίσως	83	43,9	43,9	43,9
	Ναι	23	12,2	12,2	56,1
	Όχι	83	43,9	43,9	100,0
	Total	189	100,0	100,0	

10.

ΤΙ ΔΕΝ ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΣΑΣ;

189 απαντήσεις

ΤΙ_ΔΕΝ_ΑΡΕΣΕΙ

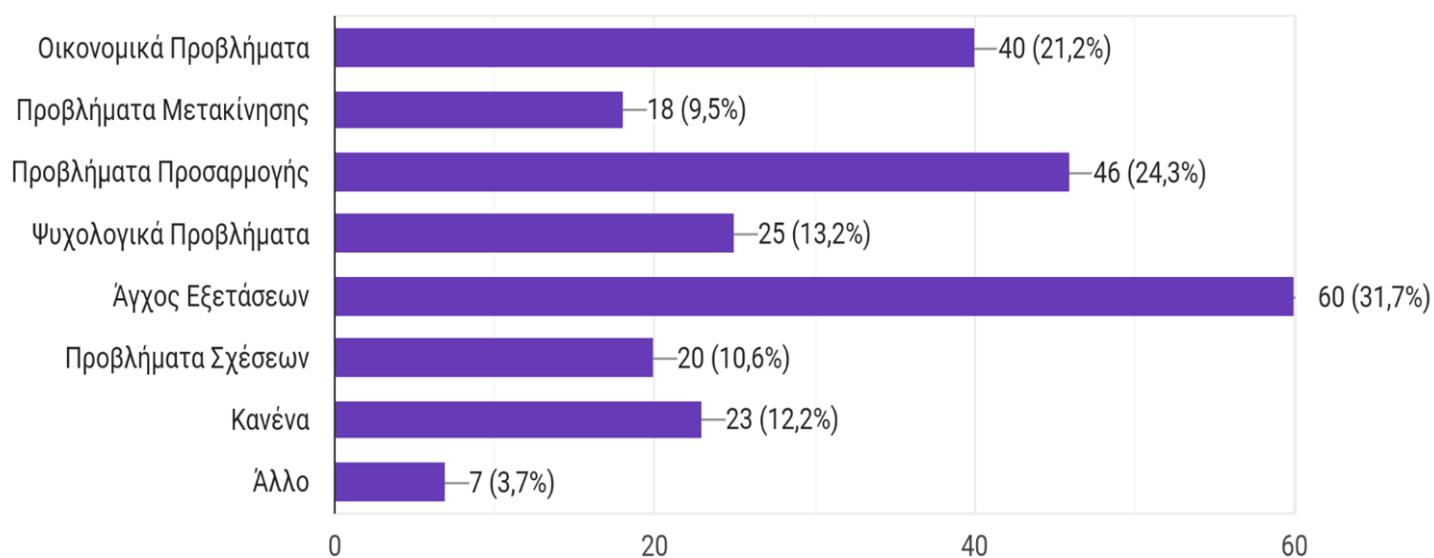
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άλλο	73	38,6	38,6	38,6
	Εγκαταστάσεις	44	23,3	23,3	61,9
	Εγκαταστάσεις, Καθηγητές	2	1,1	1,1	63,0
	Καθηγητές	23	12,2	12,2	75,1
	Καθηγητές, Άλλο	1	,5	,5	75,7
	Πρόγραμμα Σπουδών	35	18,5	18,5	94,2
	Πρόγραμμα Σπουδών, Άλλο	2	1,1	1,1	95,2
	Πρόγραμμα Σπουδών, Εγκαταστάσεις	5	2,6	2,6	97,9
	Πρόγραμμα Σπουδών, Εγκαταστάσεις, Καθηγητές	3	1,6	1,6	99,5

Πρόγραμμα Σπουδών, Καθηγητές	1	,5	,5	100,0
Total	189	100,0	100,0	

11.

ΠΟΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΧΕΤΕ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΑΣ;

189 απαντήσεις

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ_ΦΟΙΤΗΣΗΣ

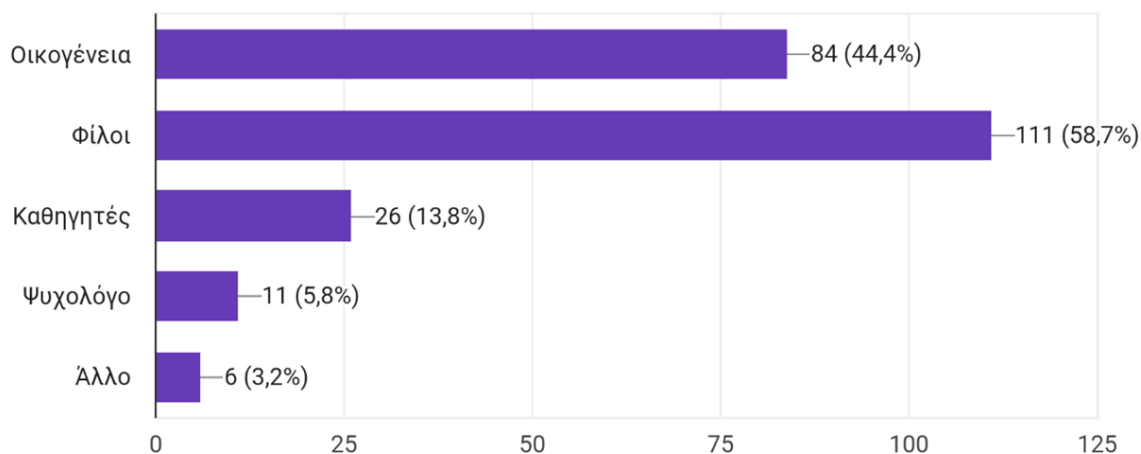
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Άγχος Εξετάσεων	38	20,1	20,1	20,1
Άγχος Εξετάσεων, Προβλήματα Σχέσεων	2	1,1	1,1	21,2

Άγχος Εξετάσεων, Προβλήματα Σχέσεων, Κανένα	1	,5	,5	21,7
Άλλο	6	3,2	3,2	24,9
Κανένα	21	11,1	11,1	36,0
Οικονομικά Προβλήματα	24	12,7	12,7	48,7
Οικονομικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων	5	2,6	2,6	51,3
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης	1	,5	,5	51,9
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης, Άγχος Εξετάσεων	1	,5	,5	52,4
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης, Προβλήματα Προσαρμογής	2	1,1	1,1	53,4
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης, Προβλήματα Προσαρμογής, Ψυχολογικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων, Προβλήματα Σχέσεων, Κανένα, Άλλο	1	,5	,5	54,0
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης, Προβλήματα Σχέσεων	1	,5	,5	54,5
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Μετακίνησης, Ψυχολογικά Προβλήματα	1	,5	,5	55,0
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Προσαρμογής, Προβλήματα Σχέσεων	1	,5	,5	55,6

Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Προσαρμογής, Ψυχολογικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων	1	,5	,5	56,1
Οικονομικά Προβλήματα, Προβλήματα Προσαρμογής, Ψυχολογικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων, Προβλήματα Σχέσεων	1	,5	,5	56,6
Οικονομικά Προβλήματα, Ψυχολογικά Προβλήματα	1	,5	,5	57,1
Προβλήματα Μετακίνησης	8	4,2	4,2	61,4
Προβλήματα Μετακίνησης, Άγχος Εξετάσεων	1	,5	,5	61,9
Προβλήματα Μετακίνησης, Προβλήματα Προσαρμογής	1	,5	,5	62,4
Προβλήματα Μετακίνησης, Προβλήματα Σχέσεων	1	,5	,5	63,0
Προβλήματα Προσαρμογής	34	18,0	18,0	81,0
Προβλήματα Προσαρμογής, Άγχος Εξετάσεων	4	2,1	2,1	83,1
Προβλήματα Προσαρμογής, Ψυχολογικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων	1	,5	,5	83,6
Προβλήματα Σχέσεων	12	6,3	6,3	89,9
Ψυχολογικά Προβλήματα	15	7,9	7,9	97,9
Ψυχολογικά Προβλήματα, Άγχος Εξετάσεων	4	2,1	2,1	100,0
Total	189	100,0	100,0	

12.

ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΑΤΕ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΣΕΤΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ Κ.Α.);
189 απαντήσεις

ΣΤΗΡΙΞΗ

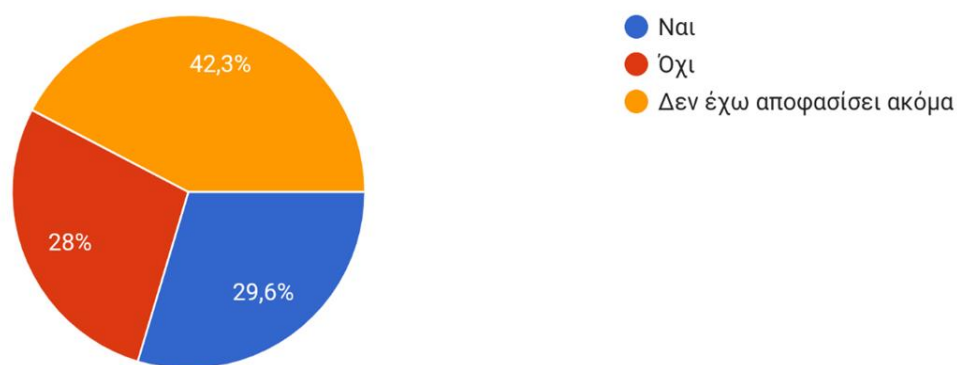
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Άλλο	5	2,6	2,6	2,6
Καθηγητές	16	8,5	8,5	11,1
Οικογένεια	46	24,3	24,3	35,4
Οικογένεια, Καθηγητές	2	1,1	1,1	36,5
Οικογένεια, Καθηγητές, Ψυχολόγο	1	,5	,5	37,0
Οικογένεια, Φίλοι	33	17,5	17,5	54,5
Οικογένεια, Φίλοι, Καθηγητές, Ψυχολόγο, Άλλο	1	,5	,5	55,0
Οικογένεια, Ψυχολόγο	1	,5	,5	55,6
Φίλοι	70	37,0	37,0	92,6

Φίλοι, Καθηγητές	6	3,2	3,2	95,8
Φίλοι, Ψυχολόγο	1	,5	,5	96,3
Ψυχολόγο	7	3,7	3,7	100,0
Total	189	100,0	100,0	

13.

ΣΚΕΦΤΕΣΤΕ ΝΑ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΕ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΑΣ ΚΑΝΟΝΤΑΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ;

189 απαντήσεις

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

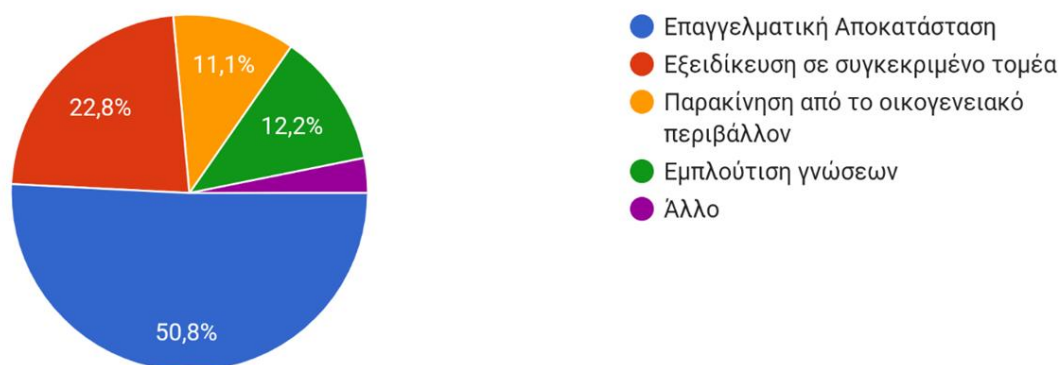
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Δεν έχω αποφασίσει ακόμα	80	42,3	42,3	42,3
	Ναι	56	29,6	29,6	72,0

Όχι	53	28,0	28,0	100,0
Total	189	100,0	100,0	

14.

ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ;

189 απαντήσεις

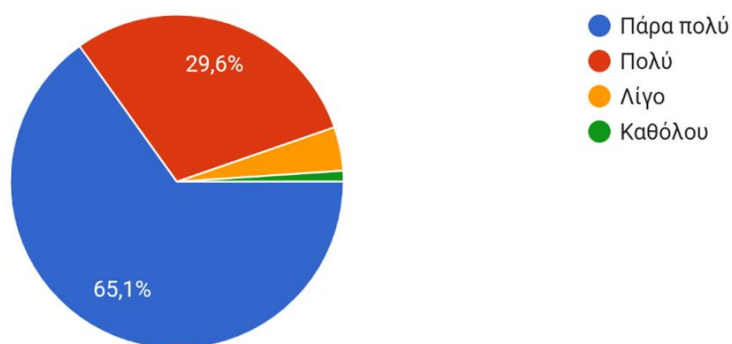
ΛΟΓΟΙ_ΓΙΑ_ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Άλλο	6	3,2	3,2	3,2
Εμπλούτιση γνώσεων	23	12,2	12,2	15,3
Εξειδίκευση σε συγκεκριμένο τομέα	43	22,8	22,8	38,1
Επαγγελματική Αποκατάσταση	96	50,8	50,8	88,9

Παρακίνηση από το οικογενειακό περιβάλλον	21	11,1	11,1	100,0
Total	189	100,0	100,0	

15.

ΠΟΣΟ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ;
189 απαντήσεις

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ_ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ

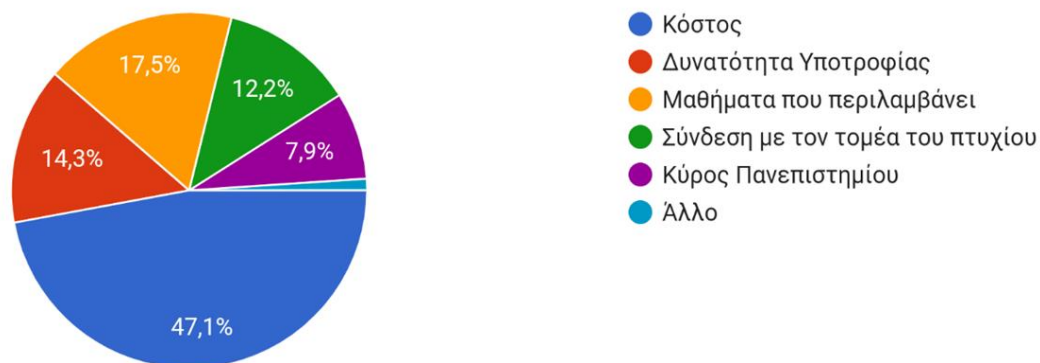
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,1	1,1	1,1
	Λίγο	8	4,2	4,2	5,3

Πάρα πολύ	123	65,1	65,1	70,4
Πολύ	56	29,6	29,6	100,0
Total	189	100,0	100,0	

16.

ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΘΑ ΕΠΙΛΕΓΑΤΕ ΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ;

189 απαντήσεις

ΚΡΙΤΗΡΙΑ_ΕΠΙΛΟΓΗΣ_ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Άλλο	2	1,1	1,1	1,1
Δυνατότητα Υποτροφίας	27	14,3	14,3	15,3
Κόστος	89	47,1	47,1	62,4
Κύρος Πανεπιστημίου	15	7,9	7,9	70,4
Μαθήματα που περιλαμβάνει	33	17,5	17,5	87,8

Σύνδεση με τον τομέα του πτυχίου	23	12,2	12,2	100,0
Total	189	100,0	100,0	

17.

ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΔΕΝ ΣΚΕΦΤΕΣΤΕ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΤΕ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΠΟΥΔΕΣ;

189 απαντήσεις

ΛΟΓΟΙ_ΜΗ_ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Δεν γνωρίζω καλά κάποια ξένη γλώσσα	1	,5	,5	,5
	Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	46	24,3	24,3	24,9
	Έλλειψη ενδιαφέροντος για διάβασμα	11	5,8	5,8	30,7
	Θέλω να συνεχίσω τις σπουδές μου	12	6,3	6,3	37,0
	Λόγω Εργασίας	42	22,2	22,2	59,3

Οικονομικοί Λόγοι	69	36,5	36,5	95,8
Χαμηλός βαθμός πτυχίου	8	4,2	4,2	100,0
Total	189	100,0	100,0	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

7.1 Συμπεράσματα

Η διάθεση του ερωτηματολογίου της έρευνας έγινε σε δείγμα 189 φοιτητών του Πανεπιστημίου Πατρών. Το 73,5% των φοιτητών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ήταν γυναίκες ενώ το υπόλοιπο 26,5% άνδρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό (33,9%) ήταν μεταξύ των ηλικιών 23-26. Από την έρευνα αυτή προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

1. Πάνω από τους μισούς φοιτητές (69,3%) μένουν σε διαφορετική πόλη από αυτή που φοιτούν ενώ μόνο το 30,7% των φοιτητών μένουν και σπουδάζουν στην ίδια πόλη.
2. Ο βαθμός εισόδου των περισσότερων φοιτητών στη σχολή ήταν μεταξύ 15.000-17.000 μόρια. Οπότε καταλαβαίνουμε ότι το επίπεδο γνώσεων των φοιτητών που εισέρχονται στη σχολή είναι καλό.
3. Το κριτήριο που επέλεξε τη σχολή το 38,6% των φοιτητών είναι η απόσταση από το σπίτι. Καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό ρόλο «παιίζει» για έναν φοιτητή το να είναι κοντά στην πόλη του. Πιθανώς λόγω οικονομικών δυσχερειών οι περισσότεροι φοιτητές επιλέγουν να βάλουν σε δεύτερη θέση τις προτιμήσεις τους και να επιλέξουν να φοιτήσουν σε μια σχολή απλώς και μόνο επειδή είναι κοντά στην πόλη τους. Βέβαια υπάρχει και ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (32,8%) που η επιλογή των φοιτητών προέρχεται αποκλειστικά και μόνο στο ότι τους αρέσει η σχολή.
4. Το 38,6% των φοιτητών της έρευνας δήλωσε ότι η κατεύθυνση που έχει επιλέξει είναι τεχνολογική. Η κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνει την ηλεκτρολογία, μηχανολογία, πληροφορική κ.α. Ωστόσο αρκετά μεγάλο είναι και το ποσοστό που έχει επιλέξει διοικητική κατεύθυνση (34,4%), η οποία περιλαμβάνει το marketing, management και τα πληροφοριακά συστήματα.
5. Είναι ενδιαφέρον ότι περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές της έρευνας (58,2%) δήλωσαν ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι με το πρόγραμμα σπουδών της σχολής τους.
6. Το 43,9% δήλωσε ότι ίσως θα άλλαζε την ειδικότητα σπουδών που έχει επιλέξει και άλλο τόσο ότι δεν θα άλλαζε την ειδικότητά του.

7. Οι 54 φοιτητές δηλαδή το 28,6% της έρευνας απάντησαν ότι κάτι που δεν τους αρέσει στη σχολή τους είναι οι εγκαταστάσεις της σχολής. Ίσως να επιθυμούν πιο σύγχρονο εξοπλισμό στις αίθουσες διδασκαλίας. Ενώ οι 76 δηλαδή το 40,2% δήλωσε ότι δεν τους αρέσει κάτι άλλο. Αυτό θα μπορούσε να είναι το επίπεδο γνώσεων των συμφοιτητών τους, η μέθοδος διδασκαλίας, δυσκολονόητα βιβλία κ.α.
8. Τρία από τα κυριότερα προβλήματα που έχουν αντιμετωπίσει οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους, είναι το άγχος των εξετάσεων, τα προβλήματα προσαρμογής και τα οικονομικά προβλήματα.
Για το άγχος των εξετάσεων δήλωσαν: 60 φοιτητές δηλαδή το 31,7%,
για τα προβλήματα προσαρμογής: 46 φοιτητές δηλαδή το 24,3%
ενώ για τα οικονομικά προβλήματα: 40 φοιτητές δηλαδή το 21,2%
Η έρευνα έδειξε επίσης ότι οι περισσότεροι φοιτητές αναζητούν στήριξη για τα προβλήματά τους κυρίως σε δύο πηγές: οι 111 δηλαδή το 58,7% από αυτούς δήλωσαν ότι στηρίζονται σε φίλους και οι 84 δηλαδή το 44,4% δήλωσαν ότι στηρίζονται στην οικογένειά τους.
9. Το 42,3% των φοιτητών της έρευνας δεν έχει αποφασίσει ακόμα αν θα κάνει μεταπτυχιακό ενώ το 29,6% σκέφτεται να κάνει μεταπτυχιακό.
Ένας από τους πιο σημαντικούς λόγους που θα επέλεγαν οι περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές της έρευνας (50,8%) να κάνουν μεταπτυχιακό είναι για την επαγγελματική αποκατάστασή τους.
Ο δεύτερος σημαντικότερος λόγος είναι η εξειδίκευση σε συγκεκριμένο τομέα (22,8%).
Η έρευνα δείχνει ότι το 65,1% των φοιτητών θεωρούν το μεταπτυχιακό πάρα πολύ σημαντικό για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.
Ωστόσο, λόγω των συνθηκών που ζούμε δεν μπορούμε να προσπεράσουμε το κόστος που έχει ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα και αυτό είναι ένα από τα πιο σημαντικά κριτήρια που οι περισσότεροι φοιτητές (47,1%) της έρευνας θα επέλεγαν το μεταπτυχιακό πρόγραμμα – με βάση το κόστος του. Αλλά το κόστος είναι και ο πιο σημαντικός λόγος που κάποιοι φοιτητές δεν θα επέλεγαν να πραγματοποιήσουν επιπλέον σπουδές - λόγω οικονομικών προβλημάτων (36,5%). Ενώ το 22,2% δεν σκέφτεται να κάνει επιπλέον σπουδές λόγω εργασίας.
Άρα καταλαβαίνουμε ότι το κίνητρο για να επεκτείνει κάποιος φοιτητής τις σπουδές του είναι η εξασφάλιση εργασίας στο μέλλον.

7.2 Βιβλιογραφία

Διαδίκτυο:

<https://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/handle/10889/2678>

<https://cears.edu.gr/%CE%BD%CE%AD%CE%B1/posotiki-vs-poiotiki/>

<https://eclass.uop.gr/modules/document/file.php/ES215/04%20Quantitative%20Research.pdf>

https://eclass.hmu.gr/modules/document/file.php/PGRAD_OMM107/Lecture%209%20RM_MBA%20%282019%20-%2010%29.pdf

<http://eclass.teiion.gr/modules/document/file.php/DSE274/%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%99%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%94%CE%95%CE%99%CE%93%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%97%CE%A8%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf>

<https://opencourses.uoc.gr/courses/mod/resource/view.php?id=7707>

<http://www2.stat-athens.aueb.gr/~exek/Sampling-Techniques-index.html>

<https://eclass.teiath.gr/modules/document/file.php/MSCITO102/5%20%CE%95%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%B9%CE%BF.pdf>

<https://mediasrv.uaa.gr/eclass/modules/document/index.php?course=AOA180&download=/56012b52NZOJ/57f63208V7he.pdf>

<https://cears.edu.gr/%CE%BD%CE%AD%CE%B1/posotiki-vs-poiotiki/>

<http://repository.library.teiwest.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/6470/%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%20%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%A5%CE%9D%CE%91%20%CE%91%CE%93%CE%9F%CE%A1%CE%91%CE%A3.%20%CE%98%CE%95%CE%A9%CE%A1%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%A0%CE%9B%CE%91%CE%99%CE%A3%CE%99%CE%9F%20%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91..pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<http://repository.library.teimes.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/8409/%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%20%CE%A0%CE%9F%CE%A3%CE%9F%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3%20%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%A5%CE%9D%CE%91%CE%A3.%20%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%94%CE%95%CE%9>

9%CE%93%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%97%CE%A8%CE%99%
CE%91%CE%A3%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%
9F%CE%94%CE%9F%CE%99%20%CE%95%CE%A0%CE%95%CE%9E%CE%95%CE%
A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%95%CE%A1%CE%
A9%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93
%CE%99%CE%A9%CE%9D..pdf?sequence=1&isAllowed=y

<https://el.m.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%84%CE%B1%CF%84%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE>

<http://repository.library.teimes.gr/xmlui/handle/123456789/4556>

Έντυπη Βιβλιογραφία:

Stephen Stoyhoff. [Stoyhoff, S. J. (1990)

Bousset, Macombe & Taverne, 2005

Goodyear, 1982

Langford & Mc Donagh, 2003

Robson & Wardle, 1998

Σταθακόπουλος, 2005

Meredith D. Gall – Walter R. Borg – Joyce P. Gall «Βιβλίο Εκπαιδευτική Έρευνα Βασικές Αρχές» Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης

Παπάνης Ε., (2012), Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο, Αθήνα, εκδόσεις Σιδέρη

Γιώργος Ι. Σιώμκος, Δημήτρης Α. Μαύρος «Έρευνα Αγοράς» Εκδοτικός Οίκος Α.Α Λιβάνη Δεκέμβριος 2015

Καλαματιανού Α., (2003), Κοινωνική Στατιστική, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση

Παπαγεωργίου Γ., (1998), Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα, Αθήνα, Gutenberg-Τυπωθήτω

